

YAZDIKLARIMIZ:32

HİKAYELER
2

Mahmut Selim GÜRSEL

2019

ISBN

YAZDIKLARIMIZ:ÇORUM © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL , Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International lisansı altında yayınlanmaktadır. CC BY NC SA 40

PARA İLE SATILMAZ!

ACABA NE ÇIKTI
ADAM OLAMAZSIN!
ARABA SİLECEK MANYAĞI
BİLGİ SAYAR
BÖREKÇİOĞLU
YAŞLISINIZ!
NASİP
HOŞÇA KAL
GAZİ TOP
FOTOKOPİ
EVE DÖNÜŞ
ENAYİ Mİ ARIYORSUN
DOST
TEK DİTİMİ AĞACIM
ÇORUM'UN KADISI
BAŞKA BİR DOKTOR
BABALIK (DOST EMANETİ)
AVCI
BÖYLE İNSANLAR VAR MIYMIŞ?
BİR RÜYA MİSALİ
BİD ASKERLİK ANISI
BIÇKIN
GÖLET VE BALIKÇI
VATAN SAĞ OLSUN
KUTSAL TOPRAKLARDA
ZEYTİN KALESİ

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.(1)

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz. (2)

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.(3)

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

(1) İnsan durup dururken yazmaz. Birikimini başkalarına lazım olur diyerek yazar. Aslında o yazmaz. Ona yazdıran; onu yaratandır!

(2) Kitap okuyan; muhakkak okuduğundan bir bilgi edinir. Yaşamında muhakkak o bilgi kendisine veya etrafına yardımı dokunacağını bilmez. Onu yaratan o öğrettiği bilginin yazıya dökülüp başkalarına aktarılacağını bildiğinden o kişiye o kitabı okutur. Bilgi böylece yayılır.

(3) İnancıma göre bizi tek kişiden yarattı. O ilk kişiye bütün ilimleri verdi. Bu ilimler şimdi gen dediğimiz ile hepimize bu bilgiler geçti. Herhangi bir kişi kendi geninde olan bu bilgileri kullanmaya başladıkça bilgileri genişler. BÜTÜN BİLGİLERİ öğreten her insan için belirli bilgiyi genişleterek kullanma yazgısını yazdığı için ancak o bilgiler ile gelişir. "her insan bir kitaptır."

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsu Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi.

İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara' da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sömestrsinde babamın emekli olmasından dolayı 1960 yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım.

Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihinde askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğünde teknisyen olarak göreve başladım.

Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim. 1972 tarihinde Polis Memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım. 16 Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim.

Hasan Paşa Kütüphanesinin kitaplarının Lütfi İkiz Arap Harfli yazma ve basma kitapları ben de emekli olana kadar Latin harfli kitapların tamamının tasnifini yaptım.

Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim.

Kendi kendime Osmanlıcayı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Ser levham var, Çorum Güzel Sanatlar Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim.

03. 08. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım. 1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)" kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan "El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür

Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haber dar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız rahmetli Turan Kılıççıolu' nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum'da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda emekli memurum. Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence; en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum: Kütüphanedeki çalışmalarım ve "El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm. Rabb'imin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, iki kitap daha yayımladım ve elinizde bulunan bu derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüldür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bu "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)", Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

Çalışmalarım: SİTEM: https://gurselyayin.com E-POSTAM: corumlu2000@gmail.com

ACABA NE ÇIKTI

Zamanın acımasız dişlileri arasında sıkışmış bir candı Hamdi...
Gündüzün yükü omuzlarında bir dağ, teslim gününün gölgesi kapısındaydı.
Malzemeden çalmamış, harcına hile katmamış, emeğini tuğla tuğla örmüştü ama ne çare;
Vakit daralmış, rüzgar tersine dönmüştü.
Yarın sabah gelecek o soğuk heyet, belki de tüm ömrünün emeğini bir mühürle solduracaktı.
Ona yangınlar değil, yıkımlar değil; sadece biraz zaman lazımdı. Toprağın insafına, gecenin şefkatine sığınacağı birkaç hafta...

Gece yarısı üçü vurduğunda, şehrin bittiği yerdeki o eski benzinliğin sarı ışıkları altında durdu emektar pikap.
Direksiyonda titreyen eller, alından süzülen o buz gibi ter damlaları...
Yılların dostu pompacı çocuk, sıradan bir gecenin sıradan bir işi sanarak doldurdu iki koca demir varili.
Bilmiyordu ki o varillerde taşınan mazot değil, bir adamın kaderiydi.
Hamdi, bir baş sallamasıyla uğurladı geceyi. Arabanın kasasında sallanan o ağır yükle, kendi geleceğini taşır gibi sürdü şantiyeye.

Karanlık şantiyenin kapısında tanıdık bir ses yükseldi geceden; üç kısa korna sesi... *Dıt-dıt-dıt.*
Sadık bekçinin adımları kesti sessizliği, bariyerler kalktı, kapılar açıldı.
Hamdi, içindeki fırtınayı gizleyen sakin bir patron edasıyla uzattı yüz lirayı bekçiye:
"Git bana bir sigara al ve gel..."
Kelimeler dudaklarından dökülürken, zaman kum saati gibi akıyordu.

Bekçi karanlıkta kaybolur kaybolmaz, Hamdi toprakla baş başa kaldı.
Gündüzden açılan o iki metrelik derin çukur, adeta sırrını saklamaya hazır siyah bir girdaptı.

Ağır variller devrildi çukurun bağrına.
Kara sıvı, toprağın derinliklerine guruldayarak sızarken, keskin kokusu gecenin nemli nefesine karıştı.
Küreği kaptı sonra; hırsla, korkuyla ve umutla savurdu toprağı.
Mazotun o simsiyah ıslaklığı gözden kaybolana, yerle bir olana kadar örttü sırrını.
Hiçbir şey olmamış gibi yürüdü, arabasına bindi ve arkasına bakmadan uzaklaştı.

Eve vardığında, eşinin keskin kokuyu sezip yükselen azarı bile onun ruhundaki o devasa yangını söndürmeye yetmedi.
Aylardır ilk kez, vicdanı rahat, uykusu derin bir alp gibi uyudu o gece.
Sabahı ağırdan aldı, kahvesini şehir kulübünde yudumladı. Zamana meydan okur gibi, saat onu bulduğunda döndü şantiyesine.

Ama hayat, onun yazdığı senaryodan çok daha büyük bir oyun hazırlamıştı.
Kapıdan girdiğinde siyah resmi araçlar, korumalar ve devletin zirvesi dizilmişti çukurun başına.
Vali, Savcı, Emniyet Müdürü... Hepsi oradaydı.
Dizlerinin bağı çözülerek indi lüks arabasından, Vali'nin uzanan elini sıktı.
Vali Bey, gözlerinde tarihi bir keşfin heyecanıyla fısıldadı Hamdi'nin yüzüne:
"Hamdi Bey! İnşaatı mühürledik, burada petrol çıkmış! Sabah işçiler kokuyu duymuş, savcılık ayağa kalktı. Bu yüzden bina teslimini üç hafta erteledik!"

Hamdi, içinden taşan o devasa kahkahayı yuttu, başını eğdi ve sadece:
"Karar sizin sayın valim," diyebildi.

Sonraki günler bir tiyatro sahnesi gibi aktı geçti.
Ankara'dan gelen ulu uzmanlar, heyetler, petrol mühendisleri günlerce numuneler aldı, raporlar yazdı.
Bürokrasinin o ağır ve şanlı çarkları dönerken, Hamdi tam da aradığı o kutsal zamanı, o üç haftayı altın tepside kazanmıştı.
Şantiye mühürlüyken eksikler bitti, harçlar karıldı, bina kusursuz bir abideye dönüştü.
Petrol rüyası tahlillerde kaybolup giderken, Hamdi binasını cezasız, tertemiz teslim etti bayındırlığa.
Ertesi gün parasını cebine koyduğunda, kazdığı o çukura bakıp gülümsedi.

Çünkü oradan petrol değil, bir adamın kurtuluşu ve zekası çıkmıştı...

ADAM OLAMAZSIN!

Çorum’da garip bir adam yaşardı.
Bu adamın Arif adında haşarı bir oğlu vardı.
Bir babanın dilinde buruk bir sitemdi.
Arif’in adında saklıydı koskoca ilimler,
Ama ruhu, sınır tanımayan haşarı bir neme bürünmüştü.
Ne söz dinlerdi çocuk, ne dönerdi döndüğü o dik patikadan,
Babanın her öfkesinde, ahşap duvarlara şu cümle çakılırdı:
"Sen adam olamazsın evladım, adam olamazsın..."
O söz, her gece bir kor gibi büyüdü genç sinesinde,
Çorum’un dar sokakları artık dar geliyordu gururuna.
Bir gece yarısı, ay bile bulutun ardına saklanmışken,
Arkasında kırık bir baba sesi bırakıp düştü yollara.
Mecitözü’nün ayazı vurdu önce yüzüne, sonra Amasya’nın gölgesi,
Mürekkep kokan medreselerde uykusuz geçirdi geceleri.
Yıllar unvan getirdi, terfi getirdi, yollar bitti;
Arif artık Amasya’nın koca Baş Kadısıydı.
Makamın o soğuk, salkım söğüt gölgesinde yirmi ay geçti,
Gitme vakti yaklaşırken, odanın duvarında ansızın belirdi o eski yara.
Kulaklarında yine aynı uğultu, aynı sitemkar yankı:
"Sen adam olamazsın!"
İçindeki o kırgın çocuk yendi kalbindeki merhameti,
Emir verdi subaşına, öfkesini kınından çıkararak:
"Gidin Çorum’a, o ihtiyarı alın getirin huzuruma,
Ama sakın binmesin bineğe, yolları yürüye yürüye gelsin!"
İki atlı yeniçeri çaldığında Karakeçili’deki o eski kapıyı,
Zaman durdu, boyun büktü ihtiyar, feleğin bu garip oyununa.
Gözü ahırdaki merkebine kaydı, sessiz bir müsaade istedi,
"Olmaz" dedi asker, "emir kati, ayakların toza bulanacak emmi!"
Üç gün, üç koca gece boyunca, atların nalları arasında,
Mecitözü’nden Doğantepe’ye ömrünün son demlerini yürüdü baba.
Ayakları kanadı belki, ama yüreğindeki sızı hepsinden ağırdı.
Nezarethanenin soğuk sabahı ve kadılık kapısının uzun kuyruğu bitti,
Güneş batarken ihtiyar, o heybetli makamın huzuruna çekildi.
Kadı, gururla sordu tahtından, gözlerinde zaferin parıltısıyla:
"Bana bak ihtiyar, iyi bak, tanıdın mı bu heybetli kadıyı?"
Yaşlı adam süzdü karşısındaki ihtişamı, ama bulamadı tanıdık bir iz,
"Ben senin adam olamazsın dediğin oğlun Arif’im, bak kadı oldum!" dedi oğlu.

Oda, bir mezar sessizliğine büründü o saniyede,
İhtiyar, bastonuna yaslanıp doğruldu, omuzlarında yolun yorgunluğu.
Ne bir korku vardı gözlerinde, ne de dünyalık bir hayranlık,
Sadece bir babanın o lirik, o kahredici son sitemi döküldü dudaklarından:
"Ben sana kadı olamazsın demedim ki be oğul...
Bu makama kurulamazsın, bu kitapları yutamazsın demedim.
Ben sana 'adam' olamazsın dedim...
Çünkü bilir ve susardım; okumakla adam olunmuyor.
Üstündeki kadı kaftanı örtmüyor ruhundaki o büyük çıplaklığı,
Makam dediğin, insanın sırtına giydiği geçici bir hırkadır oğul.
Bugün altındaki taht, yarın başkasına yurt olur.
Ama insana hürmet, büyüğe saygıdır göğsün asıl ziyneti.
Sen o fermanları ezberlerken, merhametin alfabesini unutmuşsun.
Vicdanı olmayanın unvanı, fırtınada savrulan kuru bir yapraktır.
Adam olan, öz babasını üç günlük yoldan yürüterek getirir mi huzuruna?
Şimdi bak aynaya ve söyle bana kadı efendi;
Adam olan, kendisini büyüten elleri toza toprağa bular mı?
Öz babasını üç günlük yoldan bir suçlu gibi yalın ayak yürütür mü?
Ben sana adam olamazsın derken; makamı değil, vicdanı fısıldamıştım.
Görüyorum ki rütben büyümüş büyümesine, Makamın büyük oğul, ama
Fakat insanlığın, bu heybetli kapının ardında, çok küçük kalmış..."

ARABA SİLECEK MANYAĞI

Dün gece, yani pazar gecesi, apartmanımızda oturan komşulardan birinin arabasının sileceğini bir manyak büküyormuş.
O sırada apartmandan başka bir komşumuz bunu görmüş ve adama:
- Ayıp değil mi? Neden aracın sileceğini büküyorsun? demiş.
Adam hiç çekinmeden:
- Sana ne! Ben bükerim! diye cevap vermiş.
Sesler yükselince biz de kapıya çıktık.
Ağız dalaşı yapan komşuya eşim:
- Ne oldu? diye sordu.
Komşumuz olanları anlattı:
- Adamın biri bir arabanın sileceğini büküyordu. Ben de "Ayıp değil mi?" dedim. Bana "Sana ne, ben bükerim!" dedi. Onun için tartıştık.
Eşim:
- Adam nereye gitti? diye sordu.
- Apartmana girdi, dedi.
Merak ettik.
- Aşağıya inelim, bakalım, dedim.
Aşağıya indiğimizde sileceği bükülen arabanın yanında ağız dalaşı yapan komşumuzla konuşmaya başladık. Birkaç komşu daha yanımıza geldi.
Tam o sırada apartmanımızda oturan başka bir komşu da aşağıya indi.
Arabaya baktı ve:
- Bu araba benim. Ne olmuş? diye sordu.
Ben de:
- Şikâyetçiysen polis çağıralım, dedim.
Polisi aradık.
Polisler geldi. O sırada olayın faili olduğunu düşündüğümüz kişinin apartmanda oturduğu söylenmişti. Apartman yönetici yardımcısı ise polislere:
- Böyle biri burada oturmuyor, dedi.
Polisler kişiyi bulamadıklarını söyleyip gittiler.
Biz hâlâ olayın ne olduğunu konuşuyorduk.
Bu sırada ağız dalaşı yapan komşumuz, Hacı ağabey, bize başka bir ayrıntı anlattı:
- Adam bana "Ben arabamı apartmanların arasına koyacaktım" dedi. Ben mecbur muyum? Ben aracımı Metropol tarafına park ediyorum, demiş.

Bu söz üzerine aklıma iki gün önce yaşanan başka bir olay geldi.
İki gün önce apartmanlarımızın arasına sarı renkli bir araba park edilmişti. Ben de:
- Gelin, sarı bir arabaydı. Bulursak sahibini de buluruz, dedim.
Birlikte Metropol tarafına kadar gittik. Arabayı ve sahibini bulamadık.
Evin önüne döndüğümüzde ise aradığımız sarı arabanın karşı apartmanın otoparkında olduğunu gördüm.
Yanımızdaki arkadaşlara:
- Bu arabanın sahibi olsa gerek. Bu araba kimin? diye sordum.
Yaptığımız soruşturma sonunda aracın karşı apartmanda oturan birine ait olduğunu öğrendik.
Altı kişi birlikte apartmana girdik ve ikinci kata çıktık.
Ancak kalabalık hâlde kapıya dayanırsak karşı tarafın korkup kapıyı açmayacağını düşündüm. Bu yüzden ağız dalaşı yapan komşumu yanıma aldım.
Diğer arkadaşlara:
- Siz merdivenlerde bekleyin, dedim.
Kapıyı çaldım.
Kapıyı genç bir kadın açtı.
- Kızım, bey evde mi? diye sordum.
- Evde. Çağırayım, dedi.
Bir süre sonra şortlu genç bir adam kapıya çıktı.
- Ne var? diye sordu.
Yanımdaki komşuma dönüp:
- Bu arkadaş mı? diye sordum.
- Evet, bu, dedi.
Ben de genç adama:
- Aşağıdaki arabanın sileceğini sen mi büktün? diye sordum.
Bu sırada diğer komşularımız da merdivenlerden yanımıza gelmişti.
Adam onları da yukarı çıkan kişiler olarak görünce biraz daha sertleşti.
- Evet, ben büktüm! Diğerlerini ben kırmadım! Ne olacak? diye çıkıştı.
Sileceği bükülen arkadaşımız da:
- Silecekten ne istedin? diye sorunca adam ona da diklendi.
Daha fazla tartışmadan aşağıya indik.
Bu kez polisi tekrar aradık.
Polis geldi.
Sileceği büktüğü ve araca zarar verdiği anlaşılan kişinin apartmanına birlikte girdiler. Şüpheliyi alarak hep birlikte karakola gittik.
Araç sahibi şikâyetini bildirdi.
Ben de o sırada daha önce başıma gelen olayı hatırladım.
İki hafta önce benim arabanın silecekleri de aynı yerde, ilk gece bükülmüştü.
Ben sileceği doğrultmuştum.
Ertesi gün ise arabanın iki sileceğini birden kırmışlardı.
Ben de aynı yere park etmiştim.

Bu nedenle ben de şikâyetçi oldum.
Sonunda benim gibi başka arkadaşlarla birlikte, araçlarının sileceklerinin kırıldığını söyleyen dört müşteki ve bir şahit ortaya çıktı.
İşin en ilginç tarafı ise silecek manyağının karakola götürülürken söylediği sözlerdi:
- Diğerlerini ben kırmadım!
İyi de...
Birinin sileceğini büktüğünü kendi ağzınla kabul ediyorsun.
Diğerlerinin silecekleri de aynı yerde, benzer şekilde kırılmış.
Sonra da:
- Diğerlerini ben kırmadım!
diyorsun.
İnsan ister istemez eski sözü hatırlıyor:
“Bir sıçrarsın çekirge, iki sıçrarsın çekirge, üçüncüsünde yakalanırsın.”
Bu defa çekirge gerçekten yakalandı.

BİLGİ SAYAR

İnternetin henüz emeklediği, ekranların siyah satırlara gebe olduğu o uzak yıllardı...
Bir web sitesi kurmak; iğneyle kuyu kazmak, Notepad ekranlarında uykuyu feda etmek demekti.
Şehrin sessiz sokaklarında bu gizemli dünyaya hükmeden ince, uzun, esmer bir delikanlı vardı: Salih...
Yazdığı kodları sır gibi saklar, ekmeğini dijital dünyanın pencerelerinden kazanırdı.
Şehir esnafı onu ucuza iş yaptığı için severdi ama Salih, o görünmez krallığın tek sahibi olmanın mağrurluğunu taşırdı yüreğinde.

Aynı günlerde, şehrin bir başka köşesinde 50 yaşında bilge bir yürek çarpıyordu.
Devlet dairesinden yeni emekli olmuş, ömrünün tüm birikimini ilin ilk yayınevine yatırmıştı.
Kolları sıvadı, 550 sayfalık ömrünü, emeğini A4'ün yarısı boyutundaki sayfalara tırnaklarıyla kazıdı.
Ama kaderin önüne çıkardığı matbaa duvarları kibir doluydu: Tam 1200 dolar istediler ters baskı için!
"Vermeyiz programı, alsan da beceremezsin, kullanamazsın" dediler.
İşte o an, matbaacıların küçümseyen gözlerine inat, o yaşlı kurdun içindeki bilgi susuzluğu bir nehre dönüştü.

Bilgisayarcıların daha çok para koparmak için dükkanına zorla kurduğu o internet modemi, şimdi onun en büyük silahıydı.
Okyanusun ötesinden, Amerika'dan gelen 795 dolarlık orijinal CorelDRAW 9 kutusu masaya konduğunda telif savaşı başlamıştı.
Yaş 50'ydi ama azim sınır tanımıyordu.
Masanın üzerindeki emektar teybe boş bir 90'lık kaset takıldı, kırmızı kayıt tuşuna basıldı: *Tık...*
Teyp bandı döndükçe, teyze torununun İngilizce programdan anlattığı her harf, ters baskının her bir kodu o banda mühürlendi.
Doksanlık kaset, bir adamın karanlıktaki feneri oldu.

Sonra FrontPage girdi devreye. Kitap basımı ertelendi; çünkü yayıncı geleceğin kağıtta değil, internet sitelerinde gezdiğini görmüştü.
Boş vakit çoktu, inanç tamdı.
Yabancı sunucuların ücretsiz, reklamlı alanlarına ilk denemelerini yüklediğinde, sitenin altındaki o küçük numaratörde **7 kişiyi** gördü.
Dünyanın yedi farklı yerinden yedi ruh onun dergisini okumuştu ya, bu ona yetti.

Derken bir gün, yan kapıdaki yumurtacı komşunun dükkanında yolları kesişti genç sihirbaz Salih ile.

Yayıncı köşede sessizce durdu; ilgisiz gibi görünen ama pür dikkat kesilen gözlerle izledi Salih'in parmaklarını.
Ketum Salih, bu tecrübeli gözlerin baskısına dayanamayıp işi yarım bırakıp kaçtı.
Ama kaçış uzun sürmedi. İki gün sonra yayınevinin telefonu acı acı çaldı; şehirdeki bir iş kadını yayıncının o 7 kişilik mütevazı sitesini beğenmişti.
"Bana iki sayfalık site yap, içine üç resim koy" dedi.
Yayıncı masadaki skayneri (tarayıcıyı) çalıştırdı, FrontPage kodlarını yarım saatte dizdi ve siteyi canlıya aldı.
Salih'in günlerce, haftalarca süründürdüğü işi, 50 yaşındaki o emekli adam sadece otuz dakikada bitirivermişti!

Kadın şaşkınlıkla arayıp, *"Otuz saniye kapatıp açtım bilgisayarı, sayfa kanarya sarısı olmuş! Salih bunu bir haftada yapıyor, sen nasıl hemen yaptın?"* diye hayretini kusunca, Salih için efsanenin bittiği an gelmişti.
Kadından fırçayı yiyen Salih, yüzü kireç gibi bembeyaz, yayınevinin kapısından içeri girdi.
Ceketinin önünü ilikledi, o ketum çocuk gitti, yerine ekmeğinin derdinde mahcup bir delikanlı geldi:
"Ağabey, büyüğümsün. Burası küçük yer, ben bu işten ekmek yiyorum. Ne olur kimseye söyleme bu işi yarım saatte çözdüğünü..."
Yayıncı gülümsedi, babacan bir tavırla sözünü verdi: *"Aramızda sır, merak etme."*

Ertesi gün Salih yine geldi, elinde küçük bir kağıt parçası vardı:
"Ağabey, dün beni mars etmedin, büyüklük yaptın. Ben de sana kendi sunucumdan domain ve barındırma açtım. O ücretsiz reklamlı yerleri bırak, siteni buraya yükle," dedi.
Üç gün sonra sunucudaki numaratör tam **380 kişiyi** gösterdiğinde Salih paneli açtı ve mouse'u yayıncıya uzattı:
"Şifreni değiştir ağabey. Piyasada 50 dolar olan bu domain ve hosting bir yıl boyunca benden sana helali hoş olsun..."

Salih kapıdan çıkıp gecenin karanlığına karışırken, ikisinin de yüzünde mağrur bir esnaf tebessümü vardı.
Salih dışarıya 50 dolarlık bir ağalık yapmıştı ama o sunucunun bayisi (reseller) olduğu için domain ona 1 dolara, barındırma ise 3 dolara mal oluyordu. Topu topu 4 dolarlık bir maliyetle, yaşlı dosta ömürlük bir saygı duruşu ve muazzam bir delikanlılık armağan etmişti.

Matbaacıların kibrine inat, internetin o ilk pırıltılı yıllarında, 90'lık bir kasetin şahitliğinde unutulmaz bir esnaf destanı yazılmıştı.
Çünkü o bilgisayar ekranlarından petrol değil; bilginin azmi, esnaflığın şerefi ve delikanlılığın yasal kodu çıkmıştı...

BÖREKÇİOĞLU

"Zaman, o eski çarşının un kokulu dar bir sokağı
Yaşanan yerin sokaklarında bir değirmen taşı gibi dönüyordu.
Ahmet, o taşın kalbinde, un elenen tek katlı bir taş fırın
Un çuvalları gölgesinde açmıştı güzel gözlerini.
Ak gerdanlı hamur karılan tekneler büyüdükçe,
Kara sakallarına çarşının vakarı sindi; hilesiz, hurdasız!
Hak geçirmeyen adalet gibi dik vakur bir esnaf oldu.
Vatan borcu zamanı kapıyı çaldığında, genç olduğunu bildi!
Vaktin avuçlarından bir kırlangıç gibi uçup gitti doğu dağlarına.
Zaman şimdiki gibi değildi Sılaya fersah fersah uzaklarda,
Yapılan atışların tüfek sesleri ve bitmeyen isyanlar arasında
Yaşadığı ömrünün en delişmen yıllarını bıraktı o puslu zirvelerde.
Eve geri döndüğünde saçlarına kır düşmüş, yaşı kırk olmuştu!
Baba vasiyeti, Emine'nin duasıyla birleşti; asırlık ata ocağının reisi,
Adı artık çarşının 'Börekçioğlu Hacı Ahmet Ağası' oldu.
Ömrünün sonbaharında gelen üç fidan, evin neşesiydi.
En küçüğü, tekne kazıntısı Mahmut; haymalığın serin gölgesinde,
Taze yağlanmış pazar ekmeklerinin ve pancarlıların buğusuyla büyüdü.
Ne var ki, zaman yine zalim zaman yüzünü döndü.
Büyük abi Abdullah, delikanlılığının şafağında harbin koynuna düştü!
Şehadet haberi o kerpiç eve kor bir ateş gibi damladığında,
Hacı Ahmet'in yüreği sarsıldı ama hacı sabrı bükülmedi.
Acısını un çuvallarına, fırının harlı ateşine gömdü.
Şimdi fırının sıcağında, abisinin yasını tutan ama babası;
Ve geleceğini elini tutan sımsıkı küçük Mahmut vardı, geleceğin sancağı;
Mahmut küçük eller büyüyecek un çuvallarına omuz veriri.
O kadim ocağın kokusu Mahmut'un bakışlarında yeniden can buluyordu..."

YAŞLISINIZ

Dile kolay, aynı yastığın gurbetinde geçmişti; Seksen yıllık bir ömrün gölgesi.
Biri sekseninde bir çınar, diğeri yetmiş dördünde,
Bir bahar dalı; ömürleri zamanın avuçlarından el ele akıp gitmişti.
Sonra, o hain tansiyon sızdı sessizce aralarına.
Günlük hapların küçük tesellileriyle avunurken,
Geçen Kasım ayının bağrında koptu o dilsiz kıyamet.
Bazen günün en ışıklı ortasında,
Bazen gecenin o en zifiri, en kimsesiz koyuluğunda...
Mehmet, elli yıllık yoldaşının yüzündeki o ani, ürkütücü
Solgunluğu gördüğü an, kendi kalbi de yerinden fırlardı.
Tansiyon aletinin ekranındaki rakamlar!
Sanki karanlık bir elin yazdığı ölüm fermanları.
Büyük tansiyon 180, küçük 130, nabız 140…
Eşinin göğüs kafesinde deliler gibi çırpınan kalbi,
Avuç içinde sıkışıp kalmış, can çekişen yaralı bir kuş!
Çaresizlik diz boyuydu. Yaşlı adam, evdeki ilaçlardan verdi yârine.
Beklediler, zaman bir mühür gibi vurdu odaya ama nafile.
Titreyen parmaklar yeniden sarıldı cihaza:
Büyük tansiyon 190, küçük 150, nabız 170...
Korku, yaşlı adamın dizlerinin bağını çözdü.
Odanın içine görünmez bir sis gibi çöktü dehşet!
Bir feryat gibi uzandı telefona, 112'nin imdadına sığındı.
Çok geçmeden, gecenin sessizliğini yırtan o kapı sesi duyuldu.
Biri kadın, diğeri erkek; iki beyaz önlüklü melek girdi içeriye:
Nöbetçi hekim ve acil tıp hemşiresi. Doktor, yaşlı kadının yanına diz çöktü!
Anladı vahameti. Karşılarında, tıp kitaplarının bile sayfalarını titreten!
Akut Hipertansif Kriz ve kalbi yerinden sökecek bir *Şiddetli Taşikardi* fırtınası.
Hemşire hanım, hayatın o aniden sönüverme riskine karşı turnikeyi bağladı.
Usta bir zarafetle damar yolunu açıp sabitledi intraketi.
O incecik plastik boru, hastaneye kadar uzanan ölüm ile yaşam arasında!
O kırılgan köprüydü; bir ritim bozukluğu ya da kalbin ani bir susuşu anında!
Şifa saniyeler içinde zerk edilebilsin diye hazırlandı ...
Doktor, yaşlı kadının gözlerindeki o solgun ışığa bakarak fısıldadı:
-Teyzeciğim, yürüyerek inebilir misin bu ikinci kattan?
Mehmet Bey araya girdi, sesindeki endişe odanın tavanına kadar yükseldi!
"Doktor bey, hanım çok kötü, kalbi duracak gibi!
Yok mu bir çareniz, yukarılara çıkan bir düzeneğiniz?"
Hekim haklı buldu bu serzenişi; bu can pazarı il merdiven inmek,
Kalbin sırtındaki yükü daha da ağırlaşır,
Belki bir beyin kanamasına ya da bir kalp krizi davet ederdi.
Doktor hemen telefonuna sarıldı, bekleyen ambulansın şoförüne!
"Vaka taşikardik ve hipertansif, hastayı kımıldatamayız.

Aşağıdan o paletli merdiven sandalyesini getirin!
Getirildi o özel düzenek; yaşlı kadın, sanki kırılacak bir kristalmiş gib
Sabitlendi sandalyeye. Tek bir sarsıntı, tek bir acı yaşatılmadan.
Merdivenlerden ve ambulansın o beyaz, korunaklı içine yerleştirildi.
Doktor, yaşlı adamın çökmüş omzuna babacan bir şefkatle dokundu:
-Mehmet Amca, Dedi, "kan basıncını aniden düşürmek, iyi değil;
Beynin koran nehirleri kurur, felç kalır teyzem. Kontrollü gideceğiz bilesin!
"Saat tam 02.00'ydi. Bölge hastanesi, şehre uzanan upuzun, ıssız bir yol.
Gecenin bu vakti, bu sessiz kasabada bir taksi, bir dost aracı bulmak zor;
Mehmet Bey, arkasından gelecek hiçbir cezayı, hiçbir yasağı umursamadı;
Aracının direksiyonuna geçti. Önünde kırmızı ve mavi ışıklarıyla geceye
Elli yıllık eşi, ömrünü taşıyan ambulansın peşine düştü.
Şehir içi yollar bomboş, sokaklar birer hayalet gibi uykudaydı.
Ne bir tünel vardı önlerinde ne de hırçın bir trafik...
Yol boyunca sadece beş tane trafik ışığı rast geldi onlara;
Onlar da gecenin bu geç saatinde nöbeti bırakmış,
Sarı renkli ikaz ışıkları göz kırpıyordu dünyaya.
Büyük araçlara kapalı olan yollar, iki yalnız arabaya kalmıştı.
Ambulans, içerideki can sarsılmasın, hemşire ayakta doktor yayında
Mehmet Bey, o küçük arka camdan sızan soluk ışığa bakarak sürüyordu
İçerideki o amansız Mehmet Bey savaştan habersizdi.
İçeride hemşire hanım her beş dakikada bir tansiyonu ölçüyor,
Doktorun gözleri ise monitördeki o EKG dalgaları, yakalamaya;
Hekim telsizi eline aldı, uzak hastanenin duvarında yankılanan anonsu geçti:
"Merkez, 84 kodlu ekip. Kırmızı Alana yaklaşıyoruz. 74 yaşlı kadın!...
Tansiyon 190'a 150, nabız 170. Nöbetçi Kardiyolog hazır olsun.
Sarı sokak lambalarının hüznü altından geçen o iki araçlık konvoy
Hastanesinin acil servis ışıklarının altında durdu.
Ambulans sert bir frenle sustu, arka kapılar büyük bir hışımla açıldı
Sedyenin mekanik ayakları yere basar basmaz, yanında idi eşinin Mehmet Bey!
Görevliler sedyeyi o otomatik kapılara doğru hızla sürerken,
Mehmet Bey o kalabalığın arasından uzandı ve eşinin o buz gibi, tuttu.
Gözlerinin içine ruhunun tüm gücüyle bakarak seslendi: "Hanım! Korkma!"
Eşinin o solgun çehresinde, gözlerinin kenarında hafif bir sevinç!
İncecik bir tebessüm belirdi. Mehmet'in sesini duymak, ona ölümün eşiğinde.
Fakat acil servisin o devasa cam kapısından içeri adım attıklarında;
Acı bir duvar çarptı yüzlerine: Kırmızı Alan tamamen doluydu.
Monitörlerin alarm sesleri birbirine karışmış, içeride ölümle yaşamın!
Görevli hekim, "Hocam," dedi, "içeride iki tane can can çekişiyor,
Aktif kalp durması müdahalesi var. Biraz bekleyeceksiniz!
Teyzeyi hemen kapının önündeki triyaj alanında monitöre bağlayalım,
" Mehmet Bey ve yâri, dolu, koridorda yeniden bir bekleyişin pençesine düştü.

Sağlık personeli bir telaş içindeydi ama sayıları Mehmet Bey'den gizliyorlardı.
Mehmet Bey'in gözü bir an monitörün ekranına kaydı ve gördü rakamları
Damarlarındaki kan dondu: Büyük tansiyon 210, küçük 150 olmuş, nabız 180
Ambulanstaki o çaresiz bekleyiş, hastane bir kâbusa dönüştü.
Tam o esnada, monitörden kesik ve tiz bir feryat yükseldi. Cihazlar sustu,
Ekranlar karardı. Kalp o kadar hızlı, o kadar düzensiz ve çılgınca
Dijital sensörler artık bu yüksek fırtınanın sinyallerini algılayamıyordu!
Bu teknik çöküşle birlikte koridorda gerçek bir panik rüzgârı esti.
Mehmet Bey, doktorların ve hemşirelerin gözlerine çöken o ani karanlığı;
Mehmet Bey'den çok daha fazla korkuyorlardı.
Dijital cihazları bir kenara fırlattılar. Genç doktor, yaşlı kadının boynuna.
Can damarına, *Karotis*'e kilitlendi; hemşire ise bilekteki *Radial* nabza bastı.
Elle sayıyorlardı artık hayatı... Gözleri kol saatlerindeki saniyede,
Doktor, hemşirenin kulağına fısıldadı: "Nabız çok yüksek!
Hastayı Kırmızı Alan'daki diğer vakayı kaydırın, bu hastayı içeri alıyoruz!
Sedyenin tekerlekleri o buz gibi koridorda adeta bir çığlık atarak döndü.
Kırmızı Alan'ın kapıları ardına kadar açıldı ve Mehmet'in gözlerinin önünde,
Elli yıllık yoldaşı o loş ve amansız can pazarının içine doğru adeta uçuruldu.
Kapılar yüzüne kapanmadan, genç doktor Mehmet'in göğsüne koydu:
"Amca, içerisi steril alan, seni alamayız. Dışarıda bekle!"
Çift kanatlı cam kapı, sanki bir devrin üzerine kapanır gibi kapandı.
Mehmet, o soğuk caml kapının önünde, elleri bomboş, yüreği darmadağın
Zaman, o andan itibaren durdu, buz tuttu. Görüyordu içeride doktorlar,
Nazlı eşinin başındaydı. Mehmet Bey, dışarıdaki o loş, kimsesiz!
Kapının o camından içeriye bir teselli sızdırmaya çalışıyor sanki;
Hher saniye adeta bir asır gibi Mehmet Amcanın göğsüne batıyordu.
Yaklaşık on dakika sonra kapı hızla aralandı. İçeriden, alnı boncuk boncuk;
Acil tıp uzmanı fırladı. Mehmet Bey'in yüzüne bile bakmadı;
Zihninde sadece bir canı ölümün elinden söküp almak vardı.
Cebinden telefonunu çıkardı, titreyen parmaklarla bir numara tuşladı
Belli ki nöbetçi Kardiyolog'u arıyordu. Telefon açılır açılmaz,
Doktorun o telaşlı, o yorgun sesi koridorun taş duvarlarında yankılandı:
"Hocam, Kırmızı Alan'daki taşikardik ve hipertansif vaka için arıyorum.
Hasta malign tabloda, tansiyon 210'a 150, nabız dakikada 180...
Monitör sinyal vermiyor, manuel takipteyiz. Karşıdan gelen bilgiyi
Tekrarları acil doktudu Beloc yükleyeceğiz? IV infüzyon için hemen
Mehmet Bey, o loş koridorda durmuş, dinlemiş doktorun ağzından
O tek bir kelimeye, "Beloc"a tutunmuştu. Tıbbi olarak o ilacın,
Kalbin o çılgınca vuran davulunu susturmak, tansiyonun o zalim yükselişini!
Sığınılacak son kale, son umut kapısı olduğunu çok iyi biliyordu...
Kırmızı Alan'ın kapısında geçen o upuzun, amansız iki saat
Nihayet Mehmet'in adını seslendiler ve onu içeri aldılar.
Kapıdan girdiğinde yüreğini dağlayan bir manzarayla karşılaştı.

Elli yıllık hayat arkadaşı, o büyük korkudan ve yaşadığı stresten
Altı tamamen ıslaktı. Mehmet Bey görevlilere, hemşirelere seslendi,
Yardım istedi ama o kargaşada kimse dönüp yüzüne bakmadı.
Bir hışımla hasta bakıcıların yanına gitti, durumu anlattı;
Aldığı cevap soğuk ve çaresizdi: "Amca, elimizde değiştirecek çamaşır yok..."
Çaresizlik içinde bir iki saat daha geçti. Zaman gece yarısını aşmış,
Sabaha geliyordu. O sırada bir hemşire gelip monitöre şöyle bir göz attı.
Mehmet Bey'e dönerek, "Amca, sizin doktorunuz acilin diğer tarafında
Git ona tahliller çıktı de, bu dosyayı ona ver bekle!" Dedi.
Mehmet Bey başını monitöre çevirdi. Sayılar nihayet gerilemişti:
Büyük tansiyon 160, küçük tansiyon 80 mmHg seviyesine düşmüştü.
Ancak eşinin nabzı 55-60 vuru/dakikaya kadar inmemişti.
Yıllardır eşinin nabzını bilen Mehmet Bey için bu değer!
Onun normaline göre yüksekti ve kalbinin ne kadar yorulduğu beli idi.
Mehmet Bey dosyayı kavradı, koridorun diğer ucundaki doktorun yanına.
Dosyayı masaya bırakıp endişeyle doktora bakarak sordu:
"Doktor bey, tansiyonu hâlâ 160, bu değer onun için yüksek değil mi?
" Doktor kafasını kaldırmadı, Mehmet Bey'in yüzüne bile bakmadı
Sorulan tüm soruları, o amansız endişeyi duymazdan geldi.
Dosyayı hemen baktı içine imzaladı yazdı bir şeyler
Tam Mehmet Bey arkasını dönüp gidecekken, doktorun dudaklarından
O buz gibi, insanı can evinden vuran o tek kelimelik cevap döküldü:
"Yaşlısınız…"
Ne bir açıklama yaptı ne de Mehmet Bey'in içini rahatlatacak
Sadece soğuk bir ifadeyle, "Hastanızı çıkartabilirsiniz" dedi.
Mehmet'in içi yanardı bu cevabı her duyduğunda.
"Yaşlılık bir hastalık mıdır Doktor?" Diye sormak isterdi!
"İnsan yaşlanınca kalbi 200'le vurup, damarı patlayacak gibi olunca;
"Sıradan' mı sayılır?" diyemezdi, dili varmazdı. Duramadı orada
Eşinin altı hâlâ ıslaktı, yürümeye mecali yoktu tekerlekli sandalye gerekti
Mehmet Bey koridorda başka bir hastanın boş duran sandalyeyi gördü
Hasta yakınından sandalyeyi rica minnet istedi. Aldı sandalyeyi
Eşinin yanına koştu, onu dikkatlice sandalyeye oturttu.
Bir görevli gelip kadının kolundaki intraketi (damar yolu iğnesini) aldı.
Mehmet Bey, eşini acil servisin iç kapısında, o sandalyenin üzerinde
Emanet gibi bırakarak eşini oturduğu sandalyede bırakarak çıktı dışarı.
Gecenin o saatinde ne bir taksi vardı etrafta ne de yardım edecek bir tanıdık.
Koşarak o ceza korkusu olmadan sürdüğü arabasının yanına gitti!
Motoru çalıştırıp aracını acilin kapısının önüne yanaştırdı.
Eşini tekerlekli sandalyeden alıp ön koltuğa özenle bindirdi.
Sandalyeyi sahibine teslim ettikten sonra direksiyona geçti. Evlerine geldiler.
Aklından ve kulaklarından silinmeyen kelime yankılandı durdu
"Yaşlısınız!…"

NASİP

Deve hane Meydanı'nda bulunur akan bir pınar kurulur kervan,
Develeri olan Tüccar yola çıkardı, buradan başka ile giderdi.
Dükkânlar sıralı, sanatkârlar ticari eşyalar dolu olurdu yolu,
Alış veriş çok olurdu adı arasta burada geçerdi bu ticaret yolu.
Bu arastada yaşlı bir usta vardı, semer yapar, dikerdi, satardı.
Vardı bu ustanın genç bir kalfası yanında çalışır emek çekerdi.
Kapıda asılıydı eski bir semer, ne olduğu alametifarika ustanın
Eski püskü derlerdi, baksa kim eğer? Neye yarar kim bakar!
Günün birinde usta, işlerini takip etmek için yakın bir ilçeye gitti,
Gitmeden kalfaya tembihler etti: "Yeni semer bellidir, sat fiyatından,
Sakın el sürme o eski semeri beni tanıtan dükkânın tabelası!
İşe yaramaz o, yüzümüz kara çıkar, kimseye verme şanımız batar
İsteyen olsa da verme sakın ha! Olur, mu kalfa o dükkân nazarlığı.
Ertesi gün dükkâna kelli felli iyi giyimli bir deve kervanı tüccar geldi,
Dükkâna girdi baktı kalfa var. Dedi: "Bana altı semer lazım" usta! .
Kalfa dedi: hazırda var beş semer, gerisi yok nafile Beyim!
Kervan sahibi tüccar bakmıştı kapıya, sordu ya kapıdaki semer?:
Onu da ver bana, ne olur? İşim görülsün hele, yol yerini bulur."
Kalfa diretti önce: ben dükkânın kalfasıyım; "Ustam satma dedi."
Tüccar ısrar edip, üç katını verdi: kalfa yine vermem semeri.
Tüccar; “Satma öyleyse, kirala semeri sen bana işim bitene kadar!”
Düşündü genç kalfa bu eski semeri, ağır eşya koyma dağılır sonra.
Söz verdi zaten götüreceğim kumaş, buğday, gibi yumuşak mal,
Kalfa aldı paraları kapıda asılı semeri de verdi kervancı tüccara.
Usta döndü kazadan, göremedi kapıda bulunan semerini şaştı,
Eski semer gitmişti acaba neden merak ve hışımla girdi dükkâna
Öfkeyle haykırdı: "Nerede o eski eski semer kalfa söyle bana"
Kalfa dedi: "Ustam, bir tüccar çok ısrar etti emanettir verdim onu!”
Karşılığında emanetin üç semer parası verdi bana getirince alırım dedi paramı
İşte ustam beş yeni üç de emanet sekiz semer parası burada alsana!”
Usta paraya baktı, bir de kalfaya, "Nasip" dedi içinden, daldı sevdaya.
Kalfasına dedi: "Artık seninle yolumuz bitti, Al şu haftalığını," kalfa da gitti.

Aylar geçti aradan, kalfa dükkân açtı, kendi rızkı peşinde bir ömür seçti.
Günün birinde tüccar çıkageldi geri, Sırtında taşıyordu o eski semeri.
Dedi: "Usta, nerede o eski kalfa? Sözüm vardı ona, geldim bu tarafa."
Usta hemen koştu, kalfayı çağırdı gönlündeki o sırrı çoktan anlamıştı.
Tüccar semeri verdi, aldı parasını, usta aldı eline keskin façetasını.
Semeri koydu tezgahının üzerine; eski semerin yanını şöyle bir yardı,
İçinden çil çil altınlar, çevreye saçıldı! Usta döndü kalfaya, dedi ki derinden:
Döner dolaşır rızkın, bulur seni yerinden, Yeter ki nasibin olsun, gelir en derinden.
"Nasipse gelir Hint’ten Yemen’den! Nasip değilse ne gelir elden!"

HOŞÇA KAL

İlk ayrılıklarından sonra, etraftan gelen pek çok dedikoduya aldırmadan yeniden bir araya geldiler. Kırgınlıklarını unutmaya karar verdiler.
Birlikte geçirdikleri güzel ve maceralı günlerin hatırına, bundan sonra birbirlerini kırmayacaklarına, birbirlerine darılmayacaklarına söz verdiler. Böylece arkadaşlıklarını yeniden pekiştirdiler.
Birlikte memleketlerinin pek bilinmeyen yerlerini keşfetmişlerdi. Eski tarihi köyler, unutulmuş ören yerleri, gizli kalmış tabiat güzellikleri...
Onlar için her yeni yer, yeni bir keşif ve yeni bir maceraydı.
Buldukları güzel yerleri başkalarının da görmesini isterlerdi. Gittikleri yerleri birçok kişiye anlatmış, hatta onları da buralara götürmek için ellerinden geleni yapmışlardı.
Birlikte yaşadıkları güzel günlerin sayısı çoktu.
Ama atlattıkları tehlikeler de az değildi.
Pek çok kez ölümün kıyısından dönmüş, yine de bütün bunların ardından dostluklarına daha sıkı sarılmışlardı.
Yedikleri içtikleri ayrı gitmiyordu.
Etraflarında, onların dostluğu sayesinde kurulmuş başka arkadaşlıklar da vardı.
Bu arkadaşlıklar, iki dostun birlikteliğine hiçbir zaman zarar vermedi. Tam tersine, birbirlerinin huylarını ve kişiliklerini daha iyi tanıdıkça dostlukları daha da güçlendi.
Dini inançları ve felsefi görüşleri arasında küçük farklılıklar vardı.
Fakat bu farklılıklar hiçbir zaman dostluklarının önüne geçmedi.
Aradan tam on beş yıl geçti.
Bir gün, iki arkadaşın yıllar önce verdikleri sözlerden biri bozuldu.
Arkadaşlardan biri, istemeden de olsa diğerini yine yalnız bıraktı.
Ama bu kez ayrılık başka türlüydü.
Giden arkadaş, ebedî yolculuğa çıkmıştı.
Hayatta kalan arkadaş ise dünyada yapayalnız kalmıştı.
Bu istenmeyen ayrılığın ardından, sağ kalan arkadaş dostuna karşı son görevini yerine getirdi.
Onu toprağa verdi.
Cenazeye gelenler birer birer kabirden ayrıldılar.
Mezarlık sessizliğe büründü.
Herkes gittikten sonra, sağ kalan arkadaş bir süre daha mezarın başında durdu.
Gözleri dolmuştu.
Yıllar boyunca birlikte gezdikleri yollar, gördükleri yerler, yaşadıkları güzel günler ve atlattıkları tehlikeler birer birer gözlerinin önünden geçti.

Şimdi ise karşısında yalnızca bir mezar vardı.
Dostunun artık ona cevap veremeyeceğini biliyordu.
Yine de başını eğdi.
Dudaklarından tek bir kelime döküldü:
- Hoşça kal...
Sonra ağır ağır mezarın başından ayrıldı.
Kabirde yalnız kalan hoca efendi ise bir süre sonra, sanki uzaklardan dostunun sesini duyduğunu sandı:
- Falanca hanımın oğlu falanca...
Belki de duyduğu şey bir ses değildi.
Belki yılların dostluğundan geriye kalan bir yankıydı.
Ama bazı vedalar vardır...
İnsan “hoşça kal” der ve gider.
Fakat dostluk, mezarın başında bile kalmaya devam eder.

GAZİ TOP

Yusuf, geçtiği yerde karşılaştığı herkesle selamlaşarak dükkânının önüne geldi.
Besmele çekerek dükkânını açtı.
— Bismillah...
Ardından Allah'a hamdetti ve içinden:
"Ya Rabbi, bizleri bu sıkıntılı günlerden kurtar."
diye dua etti.
Son on aydır dükkâna gelen müşterilerin sayısı gittikçe azalmıştı.
Yusuf elli beş yaşına gelmişti. Güzel günler de görmüş, sıkıntılı geceler de geçirmişti. Açıkçası feleğin çemberinden geçmiş bir yaştaydı.
Bu düşünceleri bir kenara bırakıp, gelirken aldığı gazeteyi açtı. Üç-beş yıldır alışkanlık hâline getirdiği gibi önce ekonomi sayfasına baktı.
Dün akşam hayalî olarak yatırdığı paraların tahvillerden ve dövizden ne kadar kazandırdığını hesaplamak artık onda bir tutku hâline gelmişti.
Aslında bu tutkunun altında başka bir sebep vardı.
Müşterilerinin azalması, Yusuf'a maddi olmasa bile düşünsel bir meşgale aratıyordu.
Bir de Çorum'da oldukça popüler olan at yarışları vardı.
At yarışı tahminleri onun için ayrı bir uğraştı.
Bir ara kolundaki saate baktı.
Saat dokuzu biraz geçiyordu.
Yavaş yavaş diğer esnaflar da "Çöplük"teki dükkânlarını açmaya başlamışlardı.
Yusuf kalktı.
Küçük tüpü yaktı, çay suyu için demliği ocağın üzerine koydu ve tekrar gazetesinin başına döndü.
Bu kez spor sayfasını açtı.
At yarışı tahminlerini, o gün koşacak atları ve jokeyleri tek tek inceledi. Bu inceleme de yaklaşık on dakika sürdü.
Kendi kullandığı, bir tarafı daha önce yazılmış kâğıtlardan birinin boş kısmına bir altılı ganyan kuponu hazırladı. Kâğıdı özenle aynanın kenarına yerleştirdi.
Tam o sırada beli ağrımaya başladı.
Belini tutarak ocağın üzerindeki demliği aldı.
Kaynamış suyun büyük kısmını dükkânda bulunan çift kapaklı termosun birinci gözüne boşalttı. Demlikte kalan suyu küçük demliğe koydu, üzerine yeteri kadar çay attı ve bir taşım kaynamasını bekledi.
Demliği ocaktan alıp bir kenara koydu.
Sonra büyük demliğe yeniden su doldurdu, dikkatlice tüpün üzerine yerleştirdi.
Küçük çay demliğini de büyük demliğin üzerine oturttu.
Doğrulurken kendi kendine düşündü:

“Biz çırakken tüp ne gezerdi? Yanan ocağın üzerinde güğümle su kaynatırdık. O zamanlar Çorum'da dükkânda çay demlemek bile ayıp sayılırdı.”
Her zamanki saatte tertibi Selim dükkâna uğradı.
Birbirlerine hâl hatır sordular. Selim daha sonra kendi iş yerine gitti.
Saat onu geçmiş, sokaklar iyice hareketlenmişti.
Bir ara genç bir müşteri dükkâna girdi.
- Acele bir sakal tıraşı yapıver usta, dedi.
Yusuf müşteriyi tanıyamadı.
Berberliğin verdiği alışkanlıkla sordu:
- Çorumlu musun?
Genç adam:
- Evet, diye cevap verdi.
Yusuf:
- Hangi mahalleden?
- Kale Mahallesi'nden.
Yusuf'un gözleri bir anda daldı.
Genç adamın yüzüne, özellikle de sakalına dikkatlice baktı. Sabun köpüğünü yüzünde biraz daha dolaştırdıktan sonra:
- Yeğenim, sen bizim rahmetli Koca Üsük'e çok benziyorsun. Bir akrabalığın var mı? diye sordu.
Genç adam:
- Dedemin adı Hüseyin'di, dedi.
Yusuf'un yüzünde birden geniş bir gülümseme belirdi.
- Evet! Sen bizim Üsük'ün torunusun demek. Maşallah...
Bir süre genç adama baktı.
Sonra:
- Yeğenim, deden sana “Gazi Top”u anlattı mı? diye sordu.
Genç adam meraklandı.
Dedesi kendisiyle çok ilgilenirdi ama eski hikâyelerini pek anlatmazdı.
- Hayır usta. Böyle bir hikâyeden haberim yok, dedi.
Yusuf hafifçe gülümsedi. Usturayı eline aldı ve genç adamın yeni gürlemeye başlayan sakalını tıraş etmeye devam etti.
Genç adam ise “Gazi Top” sözünü kafasına takmıştı.
Dayanamayarak:
- Usta, demin söylediğin hikâyeyi bana anlatabilir misin? dedi.
Yusuf:
- Bak yeğenim, bundan yıllar önceydi. Duymamış olsan bile ders kitaplarında okumuşsundur. Ülkeyi yönetenler karar almış, kahraman Mehmetçiklerimizi Kore'ye göndermişlerdi.
Bir an durdu.
- O yıl Ramazan ayıydı. Belediye, Kale'den atılan Ramazan topunun şehir merkezinden yeterince duyulmadığını düşünmüş. Bunun üzerine topun merkeze daha yakın olan Park'a götürülmesine ve oradan atılmasına karar verilmiş.

Yusuf sabun köpüğünü temizlerken anlatmaya devam etti:
- Arife günü öğleden sonra belediye zabıta memurları topu Kale'den alıp Park'a götürmüşler. Ramazan topunu akşamları Metin Usta, sahur topunu ise Osman Ağa atarmış. Zabıta, akşam topunu atan Metin Usta'ya topun yeni yerini bildirmiş. İkindiden sonra Ramazan'ı karşılamak için topu oradan atmasını söylemişler.
Bir an durdu.
- Fakat Osman Ağa'ya topun yerinin değiştirildiği söylenmemiş.
Hüseyin dikkatle dinliyordu.
Yusuf anlatmaya devam etti:
- Kale Mahallesi'nin delikanlıları topun yerinden alınmasına çok içerlemişler. Hemen mahallede toplanmışlar. Kendi aralarında konuşup bir karar vermişler. Akşam herkes teravih namazındayken topu alıp yeniden Kale'ye götüreceklermiş.
Bu kararı aldıktan sonra herkes evine gitmiş.
Yatsı vakti sela verilirken, her zamanki buluşma yerlerinde yeniden toplanmışlar.
Deden Üsük'ün de aralarında bulunduğu dokuz delikanlıymış.
O zamanlar Ramazan gecelerinde her akşam başka bir camide teravih kılmak için dolaşılırmış. Bu yüzden dokuz delikanlının birlikte yürümesi kimsenin dikkatini çekmemiş.
Yürüyerek Park'a gelmişler.
Hava iyice kararmış, ortalık zifiri karanlık olmuş.
O yıllarda şimdiki lisenin bulunduğu yerde evler yokmuş. Karşı tarafta yeni kurulmaya başlayan Bahçelievler Mahallesi yavaş yavaş gelişiyormuş. Esnaf Evleri ise henüz ortada yokmuş.
Milönü olarak bilinen yerde bir sellâlık varmış ve o bölge şehrin sınırı sayılırmış.
Delikanlılar Park'a geldiklerinde topun yanına gitmişler.
Topu kundağından kaldırıp yürütmeye başlamışlar.
Yeşilyurt üzerinden Milönü'ne gelmişler. Oradan sellâlığı takip ederek topu Kale'ye çıkarmışlar ve eski yerine koymuşlar.
Yusuf burada biraz durdu.
- Şimdi bundan sonrasını bana Osman Ağa anlatmıştı, dedi.
Sonra Osman Ağa'nın anlattıklarını aktarmaya başladı:
- Osman Ağa topun yerinin değiştirildiğinden habersizmiş. Sahur topunu atmak için barutunu alıp topun yanına gelmiş. Topu doldurmuş, sahur başlangıcında ateşlemiş.
Sonra bir sigara yakıp evine dönmüş.
Camilerden birinden temcit okunmaya başlamış.
Osman Ağa:
"Ne güzel okuyorlar temcit ilahilerini..."
diye düşünerek eve girmiş.

Sofra hazırlanmış.
Mayalıları birer birer mideye indirmiş.
Sonra hanımına:
- Hatun, bir kahve yap, demiş.
Hanımı ocakta bulunan ateşe kahve cezvesini koymuş, kahveyi pişirmiş.
Osman Ağa, Serkisof marka saatine bakarak yerinden kalkmış.
Bir sigara daha yakmış.
Adeti üzere topun bulunduğu yere gitmiş.
Topu doldurmuş.
Beklemiş.
Sigarası bitince evden getirdiği mataradan önce ağzını çalkalamış, sonra suyunu içmiş.
Fitili ateşleyip evine dönmüş.
Yusuf burada sustu.
Bir bardak su doldurup bir yudum içti.
Hüseyin ise iyice meraklanmıştı.
Sabırsızlanarak:
- Usta, kimse topu sormadı mı? diye sordu.
Yusuf gülümsedi.
- Patlama be oğlum, anlatacağım!
Biraz soluklandı.
Sanki elli yıl öncesinde dinlediği o hikâyeyi yeniden yaşıyor gibiydi.
Sonra anlatmaya devam etti:
- Ertesi gün Park'ın bahçıvanı koşarak belediyeye gelmiş. Doğruca Zabıta Müdürünün yanına çıkmış.
“Top yerinde yok!” demiş.
Belediye birbirine girmiş.
Kos koca tarihi top ortadan kaybolmuş!
“Olur mu böyle şey?” diyerek Başkanın odasına çıkmışlar.
Başkan da şaşkın.
Hemen telefona sarılıp karakolu arayacakken Zabıta Müdürüne dönmüş:
- Yahu, sahur topu atıldı. Ben kendi kulağımla duydum.
Zabıta Müdürü de:
- Evet Başkanım, ben de duydum, demiş.
Tam o sırada odacı içeri evrak getirmiş.
Top meselesinin konuşulduğunu duyunca sıkıla büzüle:
- Başkanım, top Kale'de duruyor. Bir şey olmamış. Ben buraya gelirken yerinde duruyordu, deyivermiş.
İş iyice karışmış.
Park'ın bahçıvanı:
“Top yerinde yok.”
Odacı:
“Top Kale'de duruyor.”

Başkan ile Zabıta Müdürü birbirlerine bakmışlar.
Telefon etmekten vazgeçmişler.
- Makam arabasını hazırlayın, demiş Başkan. Zabıta Müdürü, sen de benimle gel. Bir bakalım.
Makam arabasına binip Kale'ye gitmişler.
Gerçekten de top yerinde duruyormuş.
Fazla düşünmemişler.
Belediyeye dönmüşler.
Sonra zabıtalar tekrar topu Kale'den alıp Park'a götürmüşler.
Ramazan'ın birinci günü akşam top yine Park'tan atılmış.
O akşam aynı gençler topu yeniden alıp Kale'ye götürmüşler.
Bu iş dört gün boyunca böyle devam etmiş.
Dördüncü gün Başkan, delikanlıları topu götürürken zabıtalarıyla birlikte suçüstü yakalamış.
Delikanlılara:
- Niçin böyle yapıyorsunuz? diye sormuş.
Delikanlılar da hiç çekinmeden:
- Reis, bizim mahallemizin topunun Park'a götürülmesine gönlümüz razı olmadı, demişler.
Başkan önce kahkahayla gülmüş.
Sonra biraz düşünmüş.
Delikanlıların haksız olmadığını anlamış.
Zabıtalara dönerek:
- Topu Kale'ye götürün, demiş.
Yusuf tıraşı bitirmek üzereydi.
Usturayı temizledi, genç adamın yüzündeki son sabun artıklarını da aldı.
Sonra gülümseyerek:
- İşte Üsüğüm, top olayı böyle oldu, dedi.
Bir an durdu.
- Yalnız, şehirde başka bir dedikodu da yayılmış.
Hüseyin merakla baktı.
Yusuf:
- “Top savaşa, Kore'ye gidiyor; sonra geri geliyor” demişler.
Gülümsedi.
- Sonraları da halk bu topa “Gazi Top” adını vermiş.
Hüseyin dedesinin hiç anlatmadığı bu hikâyeyi şaşkınlıkla dinliyordu.
Yusuf ise usturasını yerine koyarken yıllar öncesine dalmıştı.
Belki de onun için bu yalnızca bir topun hikâyesi değildi.
Bir mahallenin sahip çıktığı değerlerin, gençlerin dayanışmasının ve bir şehrin hafızasında kalan güzel bir olayın hikâyesiydi.
Gazi Top, yıllar sonra bile anlatılmaya devam ediyordu.

FOTOKOPİ

Metin, emekli olmanın her kula nasip olmayan bir başarı olduğunu düşünüyordu.
İlk maaşı, ikramiyesinden önce gelmişti. Memuriyeti boyunca eline hiç bu kadar toplu para geçmemişti. Adeta ne yapacağını şaşırmıştı.
Ama para ona oldukça çok görünse de gerçekte bir ev almaya da fabrikadan yeni çıkmış sıfır bir araba almaya da yetmiyordu.
Düşündü:
"Ne yapacağım ben bu parayı?"
Bazı arkadaşları:
- Parayı bankaya yatırırsan sana her ay bir miktar gelir getirir, diye tavsiyede bulundular.
Metin buna yanaşmadı.
Bu ekonomik krizde en iyisinin yine döviz almak olduğunu düşündü.
Bir döviz bürosuna giderek bütün parasını dolara çevirdi.
Parası yastığının altında duruyordu.
Lazım oldukça 5, 10, 50 dolar bozduruyor, emekli olmanın tadını çıkarıyordu.
Derken emekli olalı iki yıl geçti.
Döviz birikimi de yavaş yavaş suyunu çekmeye başladı.
Atalar boşuna:
"Hazıra hazine dayanmaz."
demişlerdi.
Metin emekli olduktan sonra ilk zamanlar hiç sıkılmadı.
Arkadaşlarını, dostlarını aradı. Onların iş yerlerine gitti. Dükkânlarında oturup sohbet etti.
Namazlarını camide kıldı.
Akşam olmadan, memuriyet yıllarının alışkanlığıyla evine döndü.
Eşi Sema Hanım da bu yeni hayata alışmıştı.
Akşam yemeğinden sonra gelen giden olmayacağını bilir, gece çaylarını hazırlar ve birlikte içerlerdi.
Sema Hanım da Metin gibi sakin, fazla aşırıya kaçmayan zevklere sahipti.
Akşamları televizyon seyreder, yatsı namazını kılar ve yatarlardı.
Memuriyet yıllarında kazandıkları düzenli ve neredeyse robotlaşmış hayatlarını, emekliliklerine de taşımışlardı.
Derken bir gün Sema Hanım hastalandı.
Baş dönmesi, bulantı ve şiddetli terleme vardı.
Başını bile doğrultamıyordu.
Metin hemen 112'yi aradı.
Beş dakika içinde bir doktor, bir hemşire ve bir görevli geldi.
Sema Hanım'ın tansiyonunu ölçtüler. Şeker tahlili için kan aldılar.
Sonuçlar normal çıktı.

Doktor:
- Göstergelere göre sizin hiçbir şeyiniz yok, dedi.
Yine de hastaneye götürmeye karar verdiler.
Doktorun görünüşü de Metin'in dikkatini çekmişti. Alışılmışın dışında giyinmiş, memuriyete pek yakışmayacak şekilde uzun saçlarını bir lastikle arkasında toplamıştı.
Hastaya moral vermesi beklenirken:
- Ayağa kalkıp yürüyerek ambulansa inebilirsin. Seni götürmeye gerek yok ama yine de acile götürüyorum, dedi.
Sema Hanım doğrulmaya çalıştı.
Fakat başı dönüyordu. Dengesini sağlayamadı.
Metin hemen eşinin koluna girdi.
Yanlarında bulunan görevli de herhâlde acımış olacak ki Sema Hanım'ın diğer koluna girdi.
Neredeyse sürükleyerek hastayı aşağı indirdiler ve ambulansa bindirdiler.
Acil servise geldiklerinde görevli, tahlillerin sonuçlarını acil servis doktoruna bildirdi.
Sonra Metin'e dönerek:
- Bir sağlık kurumuna bağlıysanız sağlık karnenizin fotokopisini verir misiniz? dedi.
Metin:
- Sağlık karnem var ama fotokopisi yok, dedi.
Görevli:
- Hastanede çektiriverin, dedi.
Metin, acilin girişinde bulunan fotokopi makinesinin yanındaki kişiye sağlık karnesini uzattı.
- Bunun fotokopisini çektirebilir misiniz?
Orada oturan kişi:
- Burada gündüz fotokopi çekilmiyor. Yukarı kata çık, orada çektir, diye cevap verdi.
Metin'in adeta başından aşağı kaynar sular döküldü.
Eşi sedyede yatıyordu.
Baş dönmesi ve bulantıdan kıvranan hastasını bırakıp fotokopi peşinde koşacaktı.
Ama yapacak bir şeyi yoktu.
Üstelik acilden çıkarken aynı işlemler tekrar yapılacaktı.
Yukarı kata çıktı.
Fotokopi makinesinin bulunduğu yere gitti.
Sıraya girdi.
İki adet fotokopi çektirdi.
Koşarak yeniden acile indi.
Fotokopileri görevliye verdi.
Görevliler de işlemlerini tamamlayıp gittiler.

Metin ise eşinin başında kaldı.
Acil serviste doktor hastaya:
- Neyin var?
diye bile sormadı.
Odasından:
- Bir kalp grafiği çektirin, diye hemşireye emir verdi.
Hemşire de bunu orada çalışan sağlık memuruna söyledi.
Grafik çekildi.
Hemşire:
- Bunu doktora gösterin, diyerek grafiği Metin'in eline tutuşturdu.
Metin doktorun odasına girdi.
Grafiği uzattı.
Doktor baktı:
- Normal.
Sonra:
- Hastanızı götürün. Bir saat sonra akşam polikliniğine getir. Bir dahiliyeci baksın, dedi.
Metin eşini acilden çıkardı.
Bir taksi tuttu.
Hastasını eve getirdi.
Binbir güçlükle yukarı çıkardı ve yatağına yatırdı.
İki saat sonra yeniden hastasını evden alıp hastaneye götürdü.
Dahiliye polikliniğine kaydını yaptırdı.
Yaklaşık yarım saat sonra doktor geldi.
- Sıkıntınız nedir? diye sordu.
Metin, başından geçenleri ve Sema Hanım'ın şikâyetlerini anlattı.
Doktor hastaya şöyle alelacele baktı.
- Boğazın ağrıyor mu? diye sordu.
Sema Hanım:
- Evet, dedi.
Doktor aceleyle boğazına baktı.
Reçeteyi doldurmaya başladı.
Tam o sırada Sema Hanım istiğfar etmeye başladı.
Doktor Metin'e dönerek:
- Bunu niye buraya getirdin? Acile götürseydin ya! diye çıkıştı.
Metin şaşkınlıkla:
- Acilden buraya gönderdiler, dedi.
Doktor hemen reçeteyi yazdı.
Sonra:
- Bunu acile götür. Bir serum taksınlar, dedi.
Metin yeniden acile döndü.
Sema Hanım'ı içeri götürdü.
Hemşireye doktorun verdiği kâğıdı gösterdi.

Sema Hanım'a serum taktılar ve bayanlar koğuşuna götürüp yatırdılar.
Metin beklemeye başladı.
Üç saat sonra serum bitti.
Metin bilgi almak için hemşirenin yanına gitti.
Hemşire:
- Hastayı getir de serum girişini çıkaralım, dedi.
Metin'in artık sabrı kalmamıştı.
Hastayı kendisi getirdi.
Serum girişini çıkardılar.
Sema Hanım'ı alıp eve götürdü.
Yolda giderken Metin'in kafasında bir sürü soru vardı.
Bu hastanede nöbette kalan uzman doktor var mıydı?
Yok muydu?
Hastaya gerçekten bakacak birileri var mıydı?
Bu, Metin'in başına ilk defa da gelmiyordu.
"Ne biçim bir idare bu?" *diye düşündü.*
Duvarların fayanslarla kaplı olması mı önemliydi?
Gösteriş mi önemliydi?
Yoksa hastaya verilen hizmet mi?
Bu soruların cevaplarını kendi kendine aradı.
Belki bu hikâye, pek çoğumuzun başına gelmiş veya benzerini yaşamış olabileceğimiz bir olaydı.
Buradan çeşitli düşünceler, görüşler, tenkitler ve öneriler çıkarılabilirdi.
Bu olay 8 Nisan 2002 tarihinde yaşandı.
Acil servis, Çorum Devlet Hastanesi'ndeydi.
Elbette o kutsal ocakta özveriyle çalışan insanlar da vardı.
Hastasının hâlinden anlayanlar, mesleğini hakkıyla yapanlar da...
Ama insan ister istemez şunu soruyordu:
Görevini yapmak için orada bulunanla, sadece vakit geçirmek için orada bulunanı birbirinden ayıran nedir?
İş görmeyeceksen orada ne işin var?
Hastayla ilgilenmeyip doktor odasında televizyon seyredeceksen niçin nöbette kalıyorsun?
Mesleğini severek yapmıyorsan, orada ne işin var?
Metin'in o gün yaşadığı en büyük sıkıntı belki de hastalığın kendisi değildi.
Hastası sedyede yatarken, onun eline tutuşturulan bir kâğıtla fotokopi makinesi arasında çaresizce koşturmak zorunda kalmasıydı.
Ve bütün yaşananların içinde aklında kalan tek kelime vardı:
Fotokopi...

EVE DÖNÜŞ

Güneş yine doğuyordu.
Yatağından istemeyerek de olsa kalkmalıydı.
Esnedi, gerindi. Eli sigara paketine gitti. Tam bir sigara yakacakken doktorun söyledikleri aklına geldi. Vazgeçti.
Gece yine korkunç kabuslar görmüştü.
Pijamasının sırtına yapışacak kadar terlemiş olması, bunun en açık deliliydi.
"Neydi bu korkulu rüyaların sırrı?" diye düşündü.
Bir türlü bulamadı.
Başını iki yana salladı.
- Boş ver...
Pijamasını çıkarıp yatağın üzerine serdi.
Yıkayacak eşi de yoktu artık.
Sevgili karısını kaybedeli üç ay olmuştu.
Lavaboya gitti.
Kendi kendine söylendi:
- Bugün de yedik sabah namazını...
Halbuki yatsı namazını kılar kılmaz yatağa girer, hemen uyurdu.
Tam o sırada babasının yıllar önce söylediği söz aklına geldi:
"Oğul, şimdi uykunun kadrini bil. Benim yaşıma gelince yatakta adamı dövüyorlar."
Babası bu sözü söylediğinde pek anlam verememişti.
Şimdi babasının o yaşına gelmişti.
Ama yatakta kendisini döven yoktu.
Uykusu vardı, yatağı vardı ama uyuyamıyordu.
Eliyle "boş ver" dercesine bir hareket yaptı.
Abdest aldı ve oturma odasına geçti.
Üzerini giyindi.
İçi korkunç bir pişmanlıkla seccadesini serdi.
Sabah namazını kıldı.
Namazdan sonra içinde bir ferahlık hissetti.
Mutfağa geçti.
Çaydanlığı ocağın üzerine koydu ve bir an öylece kaldı.
Eskiden eşi çayı hazırlarken yatak odasına gelir, bütün sevecenliğiyle onu uyandırırdı.
Birlikte kahvaltı yaparlar, sonra Metin neşeyle işine giderdi.
Şimdi öyle miydi?
Her iş kendisine kalmıştı.
İş...
Aş...
Bulaşık...
Çamaşır...
Ev temizliği...

Ocaktaki su kaynamaya başlayınca iki-üç bardaklık çay demledi.
Buzdolabından kahvaltılıkları çıkarıp masaya koydu.
Bardak ve çatalını aldı.
Çayın demlenmesini bile beklemeden kahvaltısına başladı.
Çayı ocaktan alıp bardağına doldurdu.
Bir de sigara yaktı.
Gözü yine uzaklara daldı.
Eşini düşündü.
Gözleri doldu.
İki bardak çayı içene kadar sigarasını da bitirmişti.
Dış kapıda ayakkabılarını giydi.
Kapıyı kilitleyip çıktı.
Apartman görevlisi sabah temizliğini yapıyordu.
- Hürmetle, Metin amca. Akşama ekmek ayırayım mı? diye sordu.
Metin:
- Olur, dercesine başını salladı.
İş yerine geldiğinde arkadaşları onu saygıyla karşıladılar.
Hâlini hatırını sordular.
Gereken cevapları verdi.
Yerine oturdu.
Önünde bir gün önceden kalan işlere devam etmeye başladı.
Aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu.
Bir ara masasının yanında bir gölge belirdi.
Başını kaldırdı.
Olmazdı...
Karşısında eşi duruyordu.
Gülümsüyordu.
Metin gözlerine inanamadı.
Gözlerini iyice açtı.
Evet...
Oydu.
Bir anda bayılacak gibi oldu.
Yanındaki sesle kendine geldi:
- Baba, ne oluyor? Hasta mısın?
Metin kendine geldi.
Karşısındaki eşi değildi.
Büyük kızı Hülya'ydı.
Gözleri doldu.
- Yok kızım... Bir şeyim yok. Birden seni karşımda görünce annen zannettim.
Bana öyle geldi.
Sonra kızına sarıldı.
Ne kadar da kırılmıştı Hülya'ya...
Almanya denilen gurbet elden annesinin cenazesine gelememişti.

Üç ay sonra ancak gelebilmişti yurduna, baba ocağına.
Kızına sarılırken bunlar geçti aklından.
Hülya'yı masasının yanındaki sandalyeye oturttu.
Sonra müdürün odasına yöneldi.
İzin isteyecekti.
Kapıyı çalıp içeri girdi.
Müdür genç ve enerjik birisiydi. Memurlarıyla senli benli olmayan, ciddi ve dürüst bir mizaca sahipti.
Müdür odasında ayakta, elindeki evrakı inceliyordu. Arkası kapıya dönüktü.
Metin'i görmeden:
- Buyurun, ne var? dedi.
Metin biraz sıkılarak:
- Beyefendi... Almanya'dan kızım geldi. Bugün idari izin isteyecektim, diye mırıldandı.
Müdür Metin'e döndü.
— Hay hay, Metin Bey. İsterseniz birkaç gün gelmeyebilirsiniz. Uzarsa yıllık izninizden birkaç gün alıverirsiniz, dedi.
Metin teşekkür ederek odadan çıktı.
Odasına döndü.
Kızını aldı.
Birlikte eve gitmek için iş yerinden ayrıldılar.
Hülya babasının koluna girmişti.
Babası da kızına sımsıkı sarılmıştı.
Yan yana yürüyorlardı.
Bir süre sonra arkalarından bir ses geldi:
- Metin Bey!
İkisi birden geri döndü.
Seslenen, ailece görüştükleri bir arkadaşlarıydı.
Ahmet Bey...
Metin, *"Ne kadar olmuştu görüşmeyeli?"* diye düşündü.
Herhâlde altı ay olmuştu.
Ahmet Bey yanlarına geldi.
- Nasılsın Metinciğim? Nasılsınız yenge hanım? dedi.
Ahmet Bey de Metin gibi yanılmıştı.
Hülya'yı rahmetli eşine benzetmişti.
Metin'in dudaklarında zoraki bir gülümseme oluştu.
- Hayır Ahmetçiğim... Yanımda gördüğün eşim değil. Almanya'da bulunan büyük kızım Hülya. Eşimi üç ay önce kaybettim. Kızım beni ziyarete geldi. Eve gidiyoruz.
Ahmet Bey ne diyeceğini şaşırdı.
Bocaladı.
Kem küm etti.
Kızardı, bozardı.

Ağzından belli belirsiz bir özür ve başsağlığı cümlesi çıktı.
Hülya bu duruma çok üzülmüştü.
Babasına belli etmemeye çalışsa da duygularına hâkim olamadı.
Hıçkırıklarını tutamadı.
Babasının koluna daha sıkı sarıldı.
Baba kız eve girdiklerinde ne konuşacaklarını bilemez hâlde kaldılar.
Üzüntü ile sevinç birbirine karışmıştı.
Duyguları allak bullak olmuş, ikisi de sarsılmıştı.
Hülya mutfağa sığındı.
Evde bulunan malzemelerden öğle yemeği hazırlamaya başladı.
Metin ise oturma odasındaki koltuğuna oturdu.
Bir sigara yaktı.
Daldı.
Birden durdu.
Evet...
Hatırlamıştı.
Geceleri onu korkutan, uykusunda ter içinde bırakan şeyin ne olduğunu artık anlamıştı.
Kızıydı.
Kızını üç ay önce kaybetmemişti.
Ama üç ay önce karısını kaybetmişti.
Kızının Almanya'da oluşu, annesinin cenazesine gelemeyişi, onu aylarca görememesi ve bugün kızını karşısında gördüğünde yaşadığı şaşkınlık...
Bütün bunları geceleri rüyasında tekrar tekrar yaşıyordu.
Her defasında kızını annesi sanıyor, ona kavuştuğunu zannediyor, sonra gerçeği fark ediyordu.
Ve her defasında ter içinde uyanıyordu.
Artık kabuslarının sırrını biliyordu.
Özlemdi.
Eşine duyduğu özlem...
Kızına duyduğu özlem...
Ve kaybettiklerini yeniden bulma korkusuydu.
Metin sigarasından derin bir nefes çekti.
Mutfaktan yemek kokusu geliyordu.
Uzun zamandır ilk defa evin içinde başka birinin sesi vardı.
Başını mutfağa doğru çevirdi.
Hülya oradaydı.
Eve dönmüştü.

ENAYİ Mİ ARIYORSUN!

Metin, o gece evdekiler yattıktan sonra televizyonu açınca şaşırıp kaldı.
Televizyonda bir olay anlatılıyordu ama olayın gerçek tarafı yerine, izleyicilere bambaşka bir biçimde sunuluyor, saatler süren bir aldatmacayla seyirciler:
"Biraz sonra!.."
diye oyalanıyordu.
Metin de o gece bekledi.
Bekledi ama...
"Biraz sonra" bir türlü gelmek bilmiyordu.
Programda meşhur bir türkücünün birkaç kadın arasında paylaşılmadığı izlenimi verilerek gündemde kalma çabası sergileniyordu.
Medya da bu mizanseni süsleyip püsleyerek seyircisine sunuyordu.
Bazı seyirciler de bütün bunları saf saf izliyor, gerçekten önemli bir olayın sonucunu bekliyordu.
O saf bekleyenlerden biri de Metin'di elbette.
Merakla sonucu bekliyordu.
Metin bu düşüncelerle televizyonun karşısındaki divana uzandı.
Göz kapakları yavaş yavaş ağırlaşmaya başladı.
Gözlerinin üzerine tatlı bir ağırlık çöküyordu.
Uyumamak için kendisini zorladı.
Sonra aklına bir fikir geldi.
Hem uykusunu dağıtmak hem de merak ettiği bazı konular hakkında bir şeyler okumak için arkasındaki kitaplığa uzandı.
Ansiklopedinin ciltlerinden birini aldı.
Bir yandan okumaya çalışıyor, diğer yandan kulağı televizyondan gelecek seste kalıyordu.
Asıl merakı ise türkücünün hangi sevgilisiyle evleneceğiydi.
Bir süre sonra gözleri dayanamadı.
Aradan birkaç saat geçmişti.
Metin üşüyerek uyandı.
Eline baktı.
Ansiklopedi yoktu.
Arkasındaki kitaplığa baktı.
Ansiklopedinin ciltleri yerli yerinde duruyordu.
Canı sıkıldı.
"Acaba rüya mı gördüm?" diye düşündü.
Hemen televizyonun yanına gitti.

Televizyon hâlâ açıktı ama başka bir program başlamıştı.
Metin kendi kendine gülümsedi.
Demek ki yine divanda uyuyakalmış, ansiklopedi karıştırdığını da rüyasında görmüştü.
Televizyonu kapattı.
Toparlanıp yatağına gitti.
O gece de bazılarını hatırladığı, bazılarını ise sabah tamamen unuttuğu rüyalar görerek geceyi geçirdi.
Sabah kalktı.
Kahvaltısını yaptı.
Üstünü başını özenle giyindi ve çalıştığı resmî daireye doğru yola çıktı.
Ama aklının bir köşesinde hâlâ dün geceden kalan merak vardı.
"Acaba türkücü hangi sevgilisiyle evlenecekti?"
Her zamanki yoldan iş yerine ulaştı.
Masanın başına geçti.
O gün yapacağı işleri ve dosyaları toparladı.
Çalışmaya başladı.
Bir yandan işlerini yapıyor, bir yandan da akşamki türkücü olayını kafasında yorumluyordu.
"İlk sevgilisi olabilir..."
Sonra fikrini değiştirdi:
"Yok, ikincisi olmalı. Ondan bir de çocuğu var."
Bir süre sonra yine vazgeçti:
"Yok yok, yeni sevgilisi olmalı. Kadın panter gibi. Bol bol da küsüyormuş. Türkücüyü çileden çıkarıyordur."
Kendi kendine böyle yorumlar yaparken zaman geçti.
Bir süre sonra hizmetli odasına çay getirdi.
Metin saatine baktı.
İş yerine geleli tam iki saat olmuştu.
"Bu iki saati daha faydalı işlerle geçirseydim iyi olurdu."
diye kendi kendine hayıflandı.
Ama çayı eline alınca bütün düşünceleri dağıldı.
Çayı seviyordu.
Kendisine küçücük de olsa zevk ve lezzet veren şeylerden biriydi.
Çayını yudumlarken hizmetli boş bardağı almak için tekrar geldi.
Metin dayanamadı.
- Yahu, akşam izleyemedim ama bir ara kulağıma çalındı. Şu meşhur türkücü var ya... Evleniyormuş. Duydun mu? diye sordu.
Hizmetli bir anda gülümsedi.
- Müdürüm! Affedersin ama şimdi bana kötü söz söyleteceksin.
Metin şaşırdı.
Hizmetli devam etti:

- O programı yapan yalancıların yüzünden uykusuz kaldım! Merakla saatlerce bekledim. “Biraz sonra... Biraz sonra...” diye diye üç saat kendilerini zorla seyrettirdiler.
Sonra sinirle:
- Meğer türkücü film çeviriyormuş. Filmde de rol icabı evleniyormuş!
dedi.
Söylene söylene odadan çıktı.
Metin arkasından bir kahkaha atmak istedi.
Atamadı.
Çünkü kendisi de aynı programın kurbanı olmuştu.
O da sonucu merakla beklemiş, beklerken divanda uyuya kalmıştı.
Ama şimdi biraz rahatlamıştı.
Demek ki bu yalan haberin kurbanı yalnızca kendisi değildi.
Hizmetli de aynı tuzağa düşmüştü.
Metin yeni gelen çayından bir yudum aldı.
Kendi kendine gülümsedi.
Sonra içinden:
“Enayiyi mi arıyorsun? Bir sürü var!”
diye geçirdi.

DOST!

Bir gün genç bir adamın babası oğluna nasihat etmek istedi:

- Oğlum, çok geziyorsun, pek çok arkadaşın var. Bunların iyisini de yaramazını da birbirinden ayır. Her arkadaş dost değildir.

Oğlu gururla cevap verdi:

- Baba, benim arkadaşlarımın hepsi iyidir. Ben ne dersem katılırlar. Benim için canlarını bile verirler.

Babası, oğluna küçük bir ders vermek istedi.

O gece çobana bir koyun kestirmesini, keser kesmez kanı tamamen akmadan çuvala koymasını ve çuvalın ağzını sıkıca bağlamasını söyledi.

Gece yarısı oğlunun odasına girdi.

Oğlunu uyandırarak:

- Oğlum, ben bir halt ettim. Senden yardım istiyorum. Kalk, dedi.

Genç adam hemen yataktan fırladı. Aceleyle üzerini giyindi.

- Babacığım, ne oldu? diye sordu.

Babası:

- Oğlum, kaza ile bir adam öldürdüm. Fakat senden başka güveneceğim kimsem yok. Bir sürü arkadaşın ve dostun olduğunu söylüyorsun. Şu aşağıdaki cesedi yarın akşama kadar saklayacak bir yer bulalım, dedi.

Genç adam hiç tereddüt etmedi:

- Baba, benim bir sürü dostum ve arkadaşım var. Onlardan birine götürürüm. O da yarın akşama kadar saklar, dedi.

Çuvalı sırtına aldı ve kasabanın karanlıklarına karıştı.

Aradan epey zaman geçti.

Genç adam, çuval sırtında, yorgun ve mahcup bir hâlde eve döndü.

- Baba, bu kanlı çuvalı hiçbir arkadaşım kabul etmedi, dedi.

Babası hiç telaşlanmadı.

- Oğlum, sen gittikten sonra aklıma bir dostum geldi. Selamımı söyle. Bu leşi yarın akşama kadar saklayıversin. Yarın ben ondan alırım, dedi.

Sonra arkadaşının ismini ve adresini verdi.

Genç adam çuvalı yeniden sırtlandı ve babasının arkadaşının evine gitti.

Kapıyı çaldı.

Babasının selamını söyledi.

Başından geçenleri anlattı.

- Babam, yarın akşama kadar bu cesedi saklamanızı istiyor, dedi.

Babasının arkadaşı hiç tereddüt etmeden:

- Hemen içeri getir yavrum, dedi.

Birlikte çuvalı evin bir köşesine sakladılar.

Adam, genç adamı uğurlarken:
- Babana selam söyle. İnsanlık hâlidir, üzülmesin, dedi.
Genç adam koşarak eve döndü.
Babasına olanları anlattı ve arkadaşının gönderdiği selamı iletti.
Baba ile oğul gidip yattılar.
Ertesi gün koyunu kestiren baba, çobanını arkadaşına gönderdi.
Çoban:
- Ağanın selamı var. Koyunu aldı ama bu saate kadar sizi davet etmedi. Koyunun üzerine yatmasın, pişirsin. Akşam bizim oğlanla birlikte gelip yiyeceğiz, diye haber verdi.
Akşam namazından sonra baba oğlunu yanına alarak o arkadaşının evine gitti.
Neşeyle oturdular.
Yediler, içtiler.
Cesetle ilgili hiçbir şey konuşulmadı.
Yatsı vakti gelince müsaade isteyip kalktılar.
Genç adamın aklı hâlâ cesetteydi.
Yolda babasına:
- Baba, ceset nerede? diye sordu.
Babası gülerek:
- Yedik ya oğlum! O ceset değil, bir koyundu. Sen bana "Şöyle dostum var, böyle arkadaşım var" diyordun. Ben de seni sınamak istedim.
Sonra oğluna dönerek:
- Gördüğün gibi, seni seven bir arkadaşın bile yokmuş. Seni gönderdiğim kişi ise benim yarım dostumdur, dedi.
Çocuk merakla sordu:
- Baba, yarım dost nedir?
Babası:
-— Oğlum, bir dost az, iki dost fazladır. Bir de benim esas dostuma gitseydin, acaba nasıl bir hürmet göreceğini bir düşün, dedi.
Evet ağabeyciğim...
Bu kısa hikâyeden arkadaş ile dost arasındaki farkı biraz olsun anlayabiliriz.
Bir de Âşık Veysel'in şu sözleri gelir akla:
"Dost, dost diye nicesine sarıldım,
Benim sadık yârim kara topraktır..."
Dost bence birdir.
Arkadaş ise başka...
Arkadaşlıkta bazı kırgınlıkları, ağız dalaşlarını, anlaşmazlıkları peşinen kabul etmek vardır.
Böyle durumlara düşmeden arkadaşlığımızı sürdürebildiğimiz insanlar da olabilir.
Onlara sitem edebiliriz.
Kırılabiliriz.
Hatta bir gün onlarla olan ilişkilerimizi tamamen kesebiliriz.

Yine de insanoğlu fıtratı gereği arkadaşsız yaşayamaz.
Yaşayabilseydi acaba nasıl bir hayat sürerdik?
Bizler birisine kırılırken, acaba o kişinin de bize kırılıp kırılmadığını hiç düşünür müyüz?
Birisinden bir şey isterken, o kişinin de bizden bir talebi olabileceğini nedense çoğu zaman düşünmeyiz.
Bir söz veririz.
Sözümüzü tuttuğumuzu zannederiz ama verdiğimiz sözleri bazen kulak ardı ederiz.
Sonra da o kişinin arkasından sitem eder, sitemli yazılar yazarız.
Bu da yetmezmiş gibi bir toplulukta karşılaştığımız zaman hiçbir şey olmamış gibi davranırız.
İşte bu arkadaşlıktır.
Dostluk değildir.
Dost olarak seçtiğimiz bir, bilemediniz bir buçuk insan için her şeyimizi veririz.
Çünkü biliriz ki onlar da bizim için ellerinden gelen her şeyi yapacaktır.
Ama biz bu devirde yaşıyoruz.
Bu devrin şartlarını, maddi getirilerini ve götürülerini yerine getiriyoruz.
Acaba hayat arkadaşlarımızdan başka gerçekten bir dostumuz var mı?
Doğrusu, pek sanmıyorum.
Bu zamanın maddi hesapları, çıkarları ve beklentileri arasında gerçek bir dost bulmak, hayat pınarı olan Abıhayat Pınarı'nı bulmak gibi bir şey olsa gerek.
Eskiden büyükler küçüklere nasihat ederdi.
Dünya herhâlde tersine döndü.
Ben de size bir nasihat vermiş olmayayım...
Sadece bir fikir vermiş olayım.

TEK DİKİLİ AĞACIM

1980 yılının sonbaharıydı.
Hasan Paşa Kütüphanesi'nde çalışıyordum.
Ayarık Bağları'nda babaannemden kalan bağımız vardı. Bağın kenarından bir çay geçerdi. Çayın kenarında da güzel bir ceviz ağacı bulunuyordu.
O ağaçtan çıkan cevizlerden bazılarını aldım.
Suya koydum.
Suyun dibine çöken, yani içlerinin dolu olduğunu düşündüğüm cevizlerden yirmi beş tanesini seçtim.
Bunları Hasan Paşa Kütüphanesi'ne götürdüm.
Salonda bulunan masamın çekmecesine koydum.
Biraz kurusunlar istiyordum.
İki gün sonra mesaiye yarım saat erken geldim.
Niyetim, getirdiğim cevizleri personel gelmeden kütüphanenin bahçesine dikmekti.
Hizmetli arkadaşlar kütüphanede temizlik yapıyorlardı.
Salona yöneldim.
Masamın çekmecesinden cevizleri aldım.
Gülüştük.
Sonra bir kâğıt ve kalem aldım ve bahçeye çıktım.
Merdivenlerde su dolu bir yangın kovası vardı. Onu da yanıma aldım.
Kütüphanenin Piri Baba tarafındaki kapısından çıkarak Rıfat Patır'ın yeniden yapılan evinin bulunduğu tarafa geçtim.
Evden getirdiğim, ucu sivriltilmiş kazıkla toprağı eşeleyerek küçük bir çukur açtım.
İçimden:
“Bismillâhirrahmânirrahîm...”
diyerek cevizi çukura bıraktım.
Kovadan bir avuç su aldım ve çukurun üzerine döktüm.
Sonra kâğıdın ortasına bir dikdörtgen çizdim.
Uzun tarafının bir bölümüne:
“Rıfat Ağabey”
diye yazdım.
Sol köşesine de:
“1. ceviz”
notunu düştüm.
O bölgeye dört ceviz daha diktim ve yerlerini kâğıt üzerine işaretledim.
Caddeye bakan tarafta, çöp dökülen köşenin yanına ve giriş kapısının yakınına da:

“Bismillâhirrahmânirrahîm”
diyerek ikişer ceviz diktim.
Kız Sanat tarafına da dört ceviz diktim ve yerlerini kâğıda işaretledim.
Kalan üç cevizi de bahçenin içine diktim.
Her birini:
“Bismillâhirrahmânirrahîm”
diyerek toprağa bıraktım.
Sonra kovayı alıp kütüphaneye girdim.
Bu kadar ayrıntılı işaretleme yapmamın bir sebebi vardı.
Bahar geldiğinde cevizler filizlenirse, nerelere diktiğimi bilebilecektim.
Çıkan fidanların yerlerini böylece belirleyebilecektim.
Sonbahar geçti.
Kış geldi.
Kış bitti.
Bahar geldi.
Ben de her zamanki gibi Piri Baba tarafındaki kapıdan girip çıkıyordum.
Bir gün çitlerin arasından bahçeye baktım.
Otlar biraz büyümüş görünüyordu.
İçeri girdim.
Okuyucularla ilgilendim.
Öğle mesaisinin bitmesine yakın, masamın çekmecesinde duran kâğıdı çıkardım.
Kendi kendime:
“Bakalım, kaç cevizimiz boy vermiş?”
dedim.
Kâğıdı elime alıp bahçeye çıktım.
Fakat bir de ne göreyim!
Bahçeyle ilgilenen arkadaş, kütüphanenin arka bahçesinin tamamını bellemiş, toprağı düzenlemeye başlamıştı.
Eski çam ağacının ve bir elma ağacının bulunduğu yere kadar toprağı işlemişti.
Benim ceviz diktiğim yerlere kadar da gelmişti.
Bahçenin geri kalanını da belleyecekti.
Hemen seslendim:
— Ali, dur! Bekle!
Ali şaşırdı.
— Ne var Mahmut Bey? dedi.
— Dur Ali, bir dakika! dedim.
Yanına gittim.
Bahçeye diktiğim üç cevizin ikisi, ne yazık ki toprağın belleme yapılan kısmında kalmıştı.
Ali'ye dönerek:
— Ali, şu gördüğün bitki var ya... O bir cevizden çıkan sürgün. Ben dikmiştim. Bu gördüğün, o cevizin sürgünü. Burayı iyi öğren. Ufak bir gedene yap, dedim.
Ali, beli alarak geldi.

Sonra:
— Birinci diktiğim cevizin bulunduğu yere gidelim. Bakalım diğer cevizler de sürmüş mü, topraktan başlarını çıkarmış mı? dedim.
Beraberce Rıfat Ağabey'in evinin bulunduğu tarafa gittik.
İlk diktiğim ceviz çıkmıştı.
Boyu bir karıştan fazlaydı.
Ali'ye:
— Burayı da iyi öğren, dedim.
Ali burayı da işaretledi.
Yola doğru yürüdük.
Diğer üç ceviz henüz çıkmamıştı.
Yol tarafında, çöp dökülen yere geldik.
Buradaki ceviz ise hemen hemen iki karış boyuna ulaşmıştı.
Ali'ye:
— Bu cevizi de gedene yap, dedim.
Ali bu sürgünün yerini de belirledi.
Ben ise yıllar önce toprağa bıraktığım cevizlere bakıyordum.
Henüz küçük birer sürgündüler.
Ama benim için onlar yalnızca ceviz fidanları değildi.
Otuz sekiz yıl önce toprağa bıraktığım birer hatıraydı.

ÇORUM'UN KADISI

Çorum, Amasya'ya bağlı bir kaza iken, şehir halkının başında büyük bir sıkıntı vardı.

O yıllarda kadı, yalnızca bugünkü anlamıyla bir hâkim değildi. Osmanlı şehirlerinde adalet işlerine bakar, davaları görür, anlaşmazlıkları çözer, nikâh, miras ve benzeri birçok hukukî işlemi yürütürdü. Kadı, bulunduğu yerde adaletin temsilcisi ve devletin önemli görevlilerinden biriydi.

Çorum'da görev yapan kadı ise bu önemli makamın hakkını vermek bir yana, rüşvet almadan iş yapmıyordu.

Kendisine işi düşenlerden para istiyor, rüşvet vermeyenlerin işlerini sürüncemede bırakıyordu. Zamanla bu durum öyle bir hâle gelmişti ki Çorumluların artık canına tak etmişti.

Şehirde kim kiminle konuşsa aynı dertten söz ediyordu:

- Bu kadıdan kurtulmanın bir yolu yok mu?

Sonunda Çorum'un ileri gelenleri gizlice bir araya geldiler.

Herkes bildiği ve yaşadığı bir olayı anlattı. Kadının yaptıklarını bir arzuhalde toplayıp padişaha şikâyet etmeye karar verdiler.

Bir arzuhal hazırlandı.

Arzuhalin başına besmele çekilip padişaha hitaben şöyle yazıldı:

"Devletlû, merhametli ve adalet sahibi Padişahımız hazretlerine arz olunur ki; Çorum kazasında görev yapan kadının zulmünden ve haksızlıklarından ahali bizar olmuştur.

Kadı hazretleri, mahkemeye işi düşenlerden hak ve adalet yerine akçe talep etmekte, rüşvet vermeyenlerin işlerini sürüncemede bırakmaktadır.

Hakkını aramak için huzuruna gelen fakir fukaranın hâliyle ilgilenilmemekte, parası olanın işi görülürken parası olmayanın işi geri bırakılmaktadır.

Nikâh, miras, alacak verecek ve sair davalarda dahi türlü bahanelerle halktan para alınmaktadır.

Öyle bir hâle gelinmiştir ki Çorum ahalisinden kimsenin kadının huzuruna çıkmaya gönlü kalmamıştır.

Halkın malı ve canı kadar namusu ve hakkı da devletin teminatı altındadır. Lâkin bu kulunuzun hakkını arayacağı makam yine kadının huzuru olduğundan, halk çaresiz ve perişan kalmıştır.
Bu sebeple, kadı hazretlerinin hâl ve hareketlerinin tahkik olunmasını ve Çorum ahalisinin bu zulümden kurtarılmasını devletlû Padişahımızdan niyaz ederiz. Çorum ahalisi."
Arzuhal hazırlandıktan sonra Çorumlular, padişaha ulaştırmak üzere bir heyet seçtiler.
Heyetin başına sözüne güvenilir, cesur ve sır saklamasını bilen bir kişi getirildi.
Arzuhali dikkatlice katlayıp heyet başkanına teslim ettiler.
- Bunu padişaha kendi elinle ulaştıracaksın, dediler.
Heyet yola çıktı.
O zamanlar Çorum'dan İstanbul istikametine giden yol, Osmancık üzerinden ve Kırkdilim geçidinden geçiyordu. Kırkdilim, Çorum ile Osmancık arasında bulunan önemli bir geçitti. Heyet de Gölünyazı tarafından ilerleyerek Kırkdilim üzerinden Osmancık ve İstanbul yoluna koyuldu.
Fakat heyet Kırkdilim'e vardığında arkalarından atlıların geldiğini gördüler. Gelenler kadı ve adamlarıydı.
Kadı, heyetin önünü kestirdi.
Heyet başkanının yanına yaklaşarak:
- Nereye böyle? diye sordu.
Heyet başkanı:
- İstanbul'a gidiyoruz, dedi.
- Padişaha mı?
- Evet.
Kadı bir süre sustu.
Sonra:
- Geri dönün. Size bir şey göstereceğim. Eğer gördüklerinizden sonra hâlâ ikna olmazsanız, sizi İstanbul'a gitmekten alıkoymam. Gidersiniz, padişaha şikâyetinizi edersiniz, dedi.
Heyettekiler birbirlerine baktılar.
İçlerinden biri:
- Peki, bakalım ne göstereceksiniz. İkna olmazsak İstanbul'a gideriz, dedi.
Kadı:
- Öyleyse dönelim, dedi.
Böylece İstanbul yolunda, Kırkdilim geçidinde durdurulan heyet, kadı ile birlikte Çorum'a geri dönmek zorunda kaldı.
Kadı, adamlarına dışarıda kalmalarını söyledi. Heyetle birlikte evine girdi.
Bir süre sonra:
- Size bir şey göstereceğim. Fakat burada gördükleriniz burada kalacak. Kimseye söylemeyeceksiniz. Ben size ne zaman söyleyin dersem, o zaman söylersiniz, dedi.
Heyet üyelerinden yemin aldı.

Sonra hep birlikte evin bodrumuna indiler.
Bodrumda yan yana duran üç büyük küp vardı.
O devirde küpler, topraktan yapılan, kalın ve sağlam kaplardı. İç yüzleri sırla kaplanır, böylece rutubet ve nem içlerine kolay kolay işlemezdi. Daha çok yağ, pekmez, turşu, tahıl gibi yiyecekleri saklamak için kullanılırlardı. Büyükleri ise bir insanın zor taşıyacağı kadar iri olabilirdi.
Kadı, bodrumun loşluğunda yan yana duran üç büyük küpü gösterdi.
Heyet başkanına dönerek:
- Şu baştakinin ağzını aç, dedi.
Heyet başkanı küpün kapağını kaldırdı.
Herkes şaşkınlık içinde kaldı.
Küp, ağzına kadar altınla doluydu.
Kadı:
- İkincisini de aç, dedi.
İkinci küpün de altınla dolu olduğu görüldü.
Üçüncü küpü de açtırdı.
O da yarıyı biraz geçmiş, çil çil altınlarla doluydu.
Kadı, heyetin yüzüne baktı.
Sonra sesini biraz yükselterek:
- Bakın, şikâyete giden Çorum heyeti! Ben bu göreve üç küple geldim. İki buçuk küpüm doldu. Yarısı da yakında dolar. Başka da yok. Şayet beni şikâyet ederseniz beni görevden alırlar. Ben de iki buçuk küpümü alıp giderim.
Bir an sustu.
Sonra:
- Yalnız, benim yerime gelecek kadı da üç küple gelir. Onun üç küpü de dolarsa gerisini siz artık düşünün, dedi.
Heyettekiler birbirlerinin yüzüne baktılar.
Kadı, söylediği sözlerle onları korkutup şikâyetten vazgeçireceğini düşünüyordu.
Fakat aslında kendisini savunurken başka bir şeyi daha ortaya koyuyordu.
Kendi yaptığı rüşvetçiliği o kadar normal görüyordu ki, kendisinden sonra gelecek kadının da aynı şeyi yapacağından hiç şüphe etmiyordu.
Böylece yalnızca kendisini değil, kendisinden sonra gelecek kadıyı da töhmet altında bırakıyor, hatta farkında olmadan bütün kadıları aynı kefeye koyuyordu.
Oysa mesele kadılık makamı değil, o makamı taşıyan kişinin ahlakıydı.
İnsan çoğu zaman kendi ölçüsüyle başkasını ölçer.
Hırsız, herkesi kendi gibi hırsız görür.
Heyet, kadının sözlerini sessizce dinledi.
Kadı, üç küp altını göstererek onları korkutacağını ve şikâyetten vazgeçireceğini düşünüyordu. Fakat heyet üyeleri birbirlerine baktılar. Gözlerinde korkudan çok kararlılık vardı.
Heyet başkanı ağır ağır konuştu:

- Kadı efendi, biz buraya seni dinlemeye değil, Çorum halkının hakkını aramaya geldik. Gördüklerimiz bizi şikâyetimizden vazgeçirmedi. Bilakis, neden İstanbul'a gitmemiz gerektiğini daha iyi anladık.
Kadı'nın yüzündeki güven bir anda kayboldu.
Heyet, verdiği sözü tutarak İstanbul yoluna yeniden koyuldu.
Kırkdilim'i geçip Osmancık üzerinden yollarına devam ettiler. Günler süren yolculuğun ardından İstanbul'a ulaştılar ve Çorumluların hazırladığı arzuhali padişaha sundular.
Böylece kadının üç küpü, Çorumluların önüne çekilmiş bir engel olmaktan çıktı; tam tersine, şikâyetlerinin ne kadar haklı olduğunun en büyük delili hâline geldi.
Eski rüşvetçiler belki de kanaatkârmış.
Üç küple idare ederlermiş.
Ya şimdikiler?
Küp değil, oda doldursalar yine yetmezmiş.

BAŞKA BİR DOKTOR

Koşarak yetiştiği otobüse soluk soluğa binmişti.
Etrafına baktı.
Arka sıralarda boş bir yer gördü. Biletini alıp tutunarak oraya doğru ilerledi.
Tam o sırada otobüs ani bir fren yaptı.
Genç adam dengesini kaybetti.
Bir anda önündeki koltuğa doğru savruldu ve kendisini genç bir kızın kucağında buldu.
Toparlanmaya çalıştı.
Olmadı.
Bir daha denedi.
Yine olmadı.
Ne olduğunu anlamaya çalışırken etrafına yardım ister gibi baktı. Sesini yükseltmek, yardım istemek istedi ama sesi çıkmadı.
Kucağına düştüğü genç kız da onu kaldırmaya çalıştı.
Fakat kucağındaki delikanlı genç ve güçlüydü. Kızın gücü onu yerinden kaldırmaya yetmedi.
Bir süre sonra genç kızın gözleri karardı.
Kendinden geçti.
Bayıldı.
Delikanlı ise olduğu yerde kalmıştı.
Kıpırdamak istiyor, kıpırdayamıyordu.
Sesini çıkarmak istiyor, sesi çıkmıyordu.
Durumu fark eden yolcular şoföre haber verdiler.
Şoför otobüsü kenara çekti.
İki gence baktı.
Sonra cep telefonunu çıkararak durumu polise bildirdi.
Bir süre sonra polis ekibi geldi.
Polisler hemen ambulans istediler.
Gelen ambulansa iki genç de dikkatle konuldu.
Ambulans hastaneye doğru hareket etti.
Otobüs ise yoluna devam etti.
Bu bir olaydı.
Bir günlük kazaydı.
Otobüste bulunanların çoğu için öyleydi.
Bir süre sonra herkes kendi hayatına dönecek, yaşananları unutacaktı.
Kimse:
“Bu gençlerin hâli ne oldu?”
diye düşünmeyecekti.
Gerçekten böyle mi olmalıydı?
İki genç, gözlerinin önünde meydana gelen bir kaza sonucu yaralanmıştı.
İnsanlık gerçekten bu kadar mı uzaklaşmıştı?

İnsanlık duyguları neden bu kadar körelmişti?
Otobüsteki yaşlılardan biri, o gençlerden birini kendi çocuğu olarak görseydi yine böyle mi davranırdı?
Genç yolculardan biri, o kızın ablası veya ağabeyi olsaydı, yaşananlara yine bu kadar kayıtsız kalabilir miydi?
Belki de insan, başkasının başına gelen felaketi uzaktan gördüğünde kolayca seyirci oluyordu.
Ta ki o felaket kendi kapısını çalana kadar…
Ambulans hızla hastaneye girdi.
Acil servisin önünde durdu.
İki genç sedyelerle içeri alındı.
İkisinin de durumu ağırdı.
Kız hâlâ baygındı.
Delikanlı ise gözlerini açık tutuyor, fakat konuşamıyor ve hareket edemiyordu.
Acil serviste bir süre kimse ilgilenmedi.
Yaklaşık on dakika sonra hastanenin görevli polis memuru sedyelerin yanına geldi.
İfade almak istiyordu.
Gençlere isimlerini soracaktı.
Ama ikisinden de ses seda gelmiyordu.
İkisi de sanki hayatla ölüm arasında bir yerdeydi.
Polis memuru durumun ciddiyetini anlayınca nöbetçi doktorların bulunduğu odaya yöneldi.
Kapıyı açtı.
İçeride otuz-otuz beş yaşlarında bir kadın doktorla birlikte dört doktor vardı.
Televizyon seyrediyor, çaylarını yudumluyorlardı.
Polis memuru içeri girdi.
Doktorlar ona şöyle bir baktılar.
Hiçbiri:
“Hayırdır memur bey?”
demedi.
Polis daha fazla dayanamadı.
- Dışarıda iki genç var. Az önce ambulansla getirildiler. Lütfen hastalara bakın, dedi.
Kadın doktor:
- Hangi gençler? diye sordu.
Diğer doktorlardan biri, sanki kendisinden çok önemli bir iş istenmiş gibi:
- Tamam, gelir bakarız, dedi.
Polis odadan çıktı.
Dakikalar geçti.
Sonra biraz daha…
Bu arada genç kız kendine gelmişti.
Ayağa kalktı.

Yürüyerek oradan uzaklaştı.
Fakat erkek genç hâlâ sedyede yatıyordu.
Olan biteni görüyor, fakat geçirdiği şoktan dolayı konuşamıyordu.
Bir süre sonra doktorlardan biri hastaların bulunduğu bölüme geldi.
Sedyede yatan gence şöyle bir baktı.
- Adın ne? diye sordu.
Cevap yoktu.
Nabzını kontrol etti.
Elini yukarı kaldırıp bıraktı.
Herhangi bir tepki alamadı.
Başını salladı.
Sonra dolaba yöneldi.
Bir ağrı kesici aldı.
Gence yaptı.
Ardından zile basarak:
- Bunu bir yatağa yatırın, dedi.
Ve tekrar doktorların odasına döndü.
Polis memuru birkaç dakika sonra gençlerin bulunduğu koridora geldi.
Sedyeler ortada yoktu.
Müdahale odasına baktı.
Hastaları göremedi.
Koşarak doktorların odasına girdi.
- Hastalar nerede? diye sordu.
Doktorlardan biri:
- Getirilen iki hasta değil, bir erkek hasta vardı. Ona da ağrı kesici yaptık.
Erkekler aciline gönderdik, dedi.
Polis memuru donup kaldı.
- İki kişi getirildi komiserim, dedi. Bir genç kız, bir de genç erkek.
Doktorlardan hiçbiri cevap vermedi.
Polis odadan hışımla çıktı.
Erkekler aciline yöneldi.
Kapıyı açtı.
İçeri girdi.
Bir yatakta genç erkek yatıyordu.
Polis yanına yaklaştı.
Eğildi.
Genç nefes almıyordu.
Gözleri sabit bir noktaya dikilmişti.
Hareketsizdi.
Polis önce nabzını kontrol etti.
Atmıyordu.
Eğildi.
Nefesini dinledi.

Nefes de almıyordu.
Polis koğuştan çıktı.
Doktorların odasına geri döndü.
Gence baktığını söyleyen doktorun yanına gitti.
Sesi titriyordu:
- Doktor bey… Hastanın öldüğünü düşünüyorum.
Doktor kendi kendine bir şeyler mırıldandı.
Ayağa kalktı.
Polisin arkasından koğuşa girdi.
Gence şöyle bir baktı.
Nabzını kontrol etti.
Sonra polis memuruna dönerek:
- Evet… Haklısın. Ölmüş, dedi.
Polis memuru doktorun yüzüne baktı.
Bir süre hiçbir şey söylemedi.
Sonra içinden tek bir düşünce geçti:
“Bir insanın öldüğünü anlamak için doktor olmak gerekmiyordu.”
Ama o gece hastanede başka bir şey daha vardı.
Belki de herkesin unuttuğu bir şey…
İnsan hayatı.
Ve belki de o hastaneye gerçekten bir doktor gerekiyordu.
Sadece beyaz önlük giyen değil…
Doktor olduğunu hatırlayan başka bir doktor…

BABALIK (DOST EMANETİ)

Güzel bir haziran sabahında, güneş henüz doğarken,
Sivri bir külaha benzeyen o dik tepeye tırmandı Ayşe.
Karnında dokuz aylık saklı bir dünya,
Yüreğinde koca bir şehrin, geleneklerin o ağır gölgesi…
Korkmadı dağlardan, taşlardan, yaban ellerden;
Çünkü o, aşkının son meyvesini yaşatacağına yeminliydi.
Nasıl unutabilirdi ki o yakışıklı sevdiğini?
Müjdeyi alınca sevinçten havalara uçan o genç adam,
Ailesine haber vermeye giderken, bir iki saat içinde,
Hızla gelen bir aracın altında feci şekilde can vermişti.
Yıkılmıştı Ayşe, yasa boğulmuştu o gün;
Ama o günden sonra, canından bir canı dünyaya getirmeye ant içmişti.
Yanında bir parça kumaş, naylona sarılı bir makas,
Bir şişe su, iki ekmek ve birkaç zeytinle ulaştı zirveye.
Bedenini kaplayan o keskin, o amansız doğum sancılarıyla,
Dağ başındaki bir taş kovuğunda dünyaya getirdi nur topu oğlunu.
Kesti göbek kordonunu, sardı bezlere, verdi ilk sütünü;
Ve yavrusunu o güvenli kovuğa, Allah'a emanet edip döndü evine.
Üç ay boyunca her sabah erkenden o dik tepeye koştu,
Apar topar evlendirildiği, kendi halinde, sessiz kocasına sezdirmedi.
Sonra bir gün açtı niyetini, ağzını yokladı beyinin:
"Doktor dedi ki çocuk sahibi olamam, istersen ayrıl benden."
Büyük bir olgunlukla cevap verdi adam:
"Ben senden memnunum hanım, el ele verir geçiniriz."
Ve ertesi sabah kapıdan dönerken bıraktı büyük müjdeyi:
"Bir yetim, bir öksüz çocuk bulursan al, evlat ediniriz."
Koştu Ayşe külahlı tepeye, kokladı, bağrına bastı yavrusunu.
Eve getirdi, *"Kimsesiz bir sabi buldum"* dedi beyine.
Yıllar geçti, yuva sevgiyle kuşatıldı, çocuk "anne-baba" diye cıvıldadı.
Ama kadının içini kemiren o büyük vicdan azabı dinmedi.
Bir akşam karar verdi ve döktü içini olduğu gibi;
O taş kovuğunu, çektiği acıları, gerçeği anlattı birer birer…
Sordu adam gözlerini dikerek: *"Çocuğun babasının adı neydi?"*
İsim dökülünce Ayşe'nin dudaklarından,
Kocasının rengi attı aniden, bayıldı olduğu yere.
Ayılınca sularla, hıçkırıklara boğuldu o sessiz adam:
"Demek bu çocuk onun çocuğu!" dedi, başka söz etmedi.
Ama o günden sonra bir başka sevdi, bir başka bastı evladını bağrına.
Günler sonra anlattı Ayşe'ye gözlerindeki o asil yaşla:

"O genç adam, en zor günleri paylaştığım asker arkadaşımdı,
Hayatta en çok sevdiğim dostumdu! Bu çocuk dostumun emanetidir!"
Üç ay sonra bir mucize daha yeşerdi o asil yuvada,
Bir kız çocukları doğdu, sevinçten uçtu koca yürekli adam.
Şimdi o evde iki fidan el ele, sevgiyle büyüyor;
Ve o mağrur, o koca yürekli adam,
Artık sadece bir "babalık" değil;
İki evladın birden gerçek, sarsılmaz babası olarak gururla gülümsüyor.

AVCI

Avrupa’nın modern yollarından geçip gelmişti avcı,
Tüfeğinde kurallar, ceplerinde büyük şehrin konforu…
Yaban keçisi peşinde, memleket hasretiyle yanan bir yürek,
Tırmanıyordu Land Rover’ın tekerlekleri,
Bir yılan gibi kıvrılan o yemyeşil ham yolları.
“Rastgele” dedi rüzgâr, *“Ya nasip”* dedi dağlar,
Sabahın ilk saatlerinde ciğerleri zorlayan o temiz hava…
Dürbününü kaldırdı Mehmet, beş yüz metre ötede bir kıpırtı,
İki çocuk, zamanın unutulmuş bir yamacında,
Gözlerinde dağların serbestliği, üstlerinde yoksul hırkalar.
Ayaklarında, kırk yıl öncesinden kalma bir anı:
Kara lastik ayakkabılar, tozlu patikalar…
Mustafa fısıldadı: *"Sessizce yaşar bu dağın insanı,*
Fakirlik edebiyatı bilmezler, asilik etmezler devlete."
Yankılandı yamaçta iki çocuk sesi: *"Sağ ol amca!"*
Bir köprü kuruldu o an, şehirden kıl çadırlara.
Heybetli bir teke duruyordu kayanın doruğunda,
Adeta meydan okuyan bir bakışla seyretti ölümünü.
İki el ateş, yankılanan kurşun sesi ve vadinin derinliği…
Av bitmişti iki saatte, avcı vurmuştu hedefini,
Ama kalbi, o kayaların arkasındaki çocuklarda kalmıştı.
"Şu çocukların yanına gidelim Mustafa..."
Aşağıda iki kıl çadır, şırıldayan ince bir dere,
Ve gelen yabancıyı muştulayan bir Kangalın sert sesi.
Karşıladı onları ak sakallı Mehmet dede,
"Baş üstüne Bey!" dedi, *"Çitle getirin, ayran ezin konuklara!"*
Serildi minderler kıl çadırın serin gölgesine,
Kalaylı taslarda sunuldu buz gibi Yörük ayranı.
İki Mehmet karşı karşıya oturdu o taşın üstünde,
Biri Avrupa'dan gelen avcı, biri dağların bilge sahibi…
Kıl çadırın gölgesinde bir tarih fısıldadı Mehmet:
"Evde hane reisi yoksa, memur bir mim koyarmış geçmişte."
Miras kalmış bir harf gibi dizildi isimler yan yana:
Mehmet, Mehmet, Mustafa, Mahmut ve küçük Muhammed…
Beş erkek, beş teslimiyet, beş koca "MİM" oldu dağ başında,
Gülüştü zaman, çözüldü kelimelerin dili o sofrada.
Geldi yetmiş kiloluk heybetli teke yamaçtan aşağı,
Boynuzları mağrur, sakalı yeni uzamış bir kaya hükümdarı…
"Sadece başı benim olsun amca," dedi avcı, *"Gerisi sizin."*

Yüzü kızardı dağ bilgesinin: *"Biz pişirelim, birlikte yiyelim."*
"Ben bunu İtalya'ya nasıl götüreyim amca? Çocuklar yesin!"
Yandı büyük bir ateş, derede yıkandı el büyüklüğünde etler,
Ters çevrilmiş bir ekmek sacı, kenarları hamurla sıvanmış iki kapak…
Közün sıcaklığında, halis koyun yağıyla pişti bereket.
Ev ekmeğinin üstünde sunulurken dağların o sert lezzeti,
Bir babaanne tembihi düştü Mehmet'in aklına, tebessüm etti.
Mehmet amca alındı derinden: *"Bağ bağışlayıp, bir salkım üzüm mü saydın?"*
"Yok amca," dedi avcı, *"Eski bir çocukluk korkusuydu hatırladığım."*
Çam ağacından oyulmuş bardaklarda buz gibi sular, acı kahveler…
"Çocuklar okula gidemez oğul," dedi ihtiyar, *"Buralardan nasıl gitsin?"*
"Yılda ne kazanıp, ne harcarsınız bu yamaçta?"
"İki yüz elli, üç yüz lira… Un alırız, tuz alırız, üst baş alırız."
Utandı avcı cebindeki paralardan, modern dünyanın sahte pulundan.
İncitmeden, kırmadan o asil gururu, zorla bir hediye bıraktı avucuna,
Yüzü kızararak aldı ihtiyar, helallik istedi yolculuğa.
Telsiz sesleri yükseldi, jipin yanında toplandı yabancı avcılar.
Mehmet amca durdurdu zamanı: *"Bey, bir dakika!"*
Mahmut'un elinde bez bir bohça, çam ağacından su kapları…
Sermişti toprağa dağın o zengin cömertliğini: *"Buyurun!"* diyordu her dile.
Şoförler, mihmandarlar, Alman, İngiliz avcılar oturdu o sofraya.
Mat olmuştu koca avcı kendi yüreğinde,
Güya bir keçi hediye etmişti o fukara çadıra…
Oysa o gönlü dünyaya sığmayan, asil insanlar,
Kendilerine kalan azıcık eti de pişirip taşımıştı jipin yanına.
Karnı tok, tüfeği omuzda ama en çok ruhu tok döndü şehirli avcı.
Yılda üç yüz lirayla geçinen ama dünyayı doyuran,
O asil dağ insanlarının huzuru kalmıştı geride, bir de o unutulmaz "Mim".

BÖYLE İNSANLAR VAR MIYMIŞ?

Birkaç gün önce, saat 19.30 haberlerini izliyordum. Kapı çaldı. Herhalde komşulardan birisi geldi diye düşündüm. Mutfakta bulunan eşim kapıyı açtı.
Kapının önündeki bayan:
- Selma Abla! Beni tanıdın mı? diye sordu.
Eşim:
- Evet, tanıdım. Sen bizim apartmanda oturan filancanın kızısın, değil mi? diye cevap verdi.
Ben de oturduğum odadan konuşmaları duyuyor, herhalde bizi ziyarete geldiklerini düşünüyordum. Fakat bayanın yanında bulunan bey, eşime:
- Selma Abla, Selim ağabeyin arabasının kapısına bir araç vurup kaçtı. Biz de plakasını aldık. Selim ağabey yok mu? deyince eşim bana seslendi.
Oturduğum odadan kapıya doğru gittim. Gelenlere:
- Hoş geldiniz, dedim.
Erkek misafir doğrudan konuya girdi:
- Selim ağabey, senin arabana şu plakalı araç çarptı ve durmadan gitti. Ön kapıyı çökertmiş. Plakası bu, dedi.
Ben de:
- Sağ olun. Fakat bu plaka ile o aracın benim aracıma vurduğunu tek başıma ispat edemem. Şayet siz olayı gördüyseniz ve görgü şahidi olarak ifade verirseniz, o zaman aracın sahibinden şikâyetçi olabilirim, dedim.
Birlikte aşağı indik.
Gerçekten de aracımın ön kapısı epey çökmüştü. Kapıyı açmak için uğraştım fakat açılmıyordu.
Yeni trafik uygulamalarına göre taraflardan birisinin olay yerinde bulunmadığı kazalarda polisi aramak gerektiğinden, polisi aradım.
Beş dakika sonra mahallî karakoldan bir ekip geldi. Polisler aracın durumuna baktılar ve:
- Şikâyetçiyseniz karakola gelin, dediler.
Bize olayı haber veren arkadaşa baktım:
- Giderim ağabey, dedi.
Aracımın diğer kapısından binerek birlikte karakola gittik.
Polisler, aracıma çarptığı söylenen plakanın sahibini araştırdılar. Araç sahibinin cep telefonu numarasını buldular. Benim telefonumdan kendisini arayarak karakola gelmesini ve aramızda anlaşmamızı istediler.
Yaklaşık bir saat sonra aracıma çarpan şahıs babasıyla birlikte karakola geldi. Konuşup anlaştık. Tutanak tutuldu ve karakoldan ayrıldık.
Olmuşla yitmişe çare yoktu. Üstelik aracıma çarpan kişi yakın bir komşumuzdu. Ertesi gün kendisini telefonla aradım:
- Kapıyı yaptıralım mı? diye sordum.
- Olur, dedi.
Birlikte sanayiye gittik. Oto boyacısından fiyat aldık, pazarlığımızı yaptık. Aracıma çarpan kişinin babası masrafı ödedi.

Sonra birlikte benim arabamla çarşıya geldik. Arkadaşımı bıraktım ve ben de evime döndüm.
Aracım kaporta ve boya işleminden geçtikten sonra bir de baktık ki koltuk minderlerinin kılıfları yağ ve kir olmuş.
Bunlar üzerimize bulaşmasın diye eşimle birlikte kılıfları söktük. Eşim kılıfları güzelce yıkadı.
İki gün sonra kılıfları evin önünde yeniden takıyordum.
Benden yaşça büyük olan karşı komşum yanımdan geçerken:
- Kolay gelsin. Ne var, ne yok? diye sordu.
Ben de:
- Şöyle şöyle oldu, diyerek birkaç gün önce yaşadığımız olayı anlattım.
Beni dikkatle dinledi.
Sonra başını sallayarak, şaşkınlık içerisinde:
- Böyle insanlar hâlâ var mıymış? dedi ve yoluna devam etti.
Ben de arkasından bakarken düşündüm.
Evet, böyle insanlar hâlâ var.
Belki sayıları çok değil. Belki günümüzde doğruluğu, dürüstlüğü ve insanlık görevini yerine getirmeyi önemsemeyenlerin sesi daha fazla çıkıyor. Ama böyle insanların yüzü suyu hürmetine bu toplum hâlâ ayakta.
Çünkü insanlık yalnızca büyük sözlerle değil, küçük ama doğru davranışlarla yaşar.
Bir kazayı görüp plakasını almak, olayın arkasından kaçmamak, gerektiğinde gördüğünü söylemek, doğru bildiğinin şahidi olmak...
Bunların hepsi insan olmanın gereğidir.
Benden büyük olan komşumun:
- Böyle insanlar hâlâ var mıymış?
diye şaşırması aslında günümüzün acı bir gerçeğini anlatıyordu.
Dünya biraz da korkanların, susanların, gördüğünü görmedim; duyduğunu duymadım diyenlerin dünyası olmuştu.
Yalan yere yemin edenlerin, çıkarı için gerçeği saklayanların çoğaldığını düşündüğümüz bir zamanda, hâlâ gördüğünü söyleyen, doğru bildiğinin arkasında duran insanların bulunması insanın içini rahatlatıyor.
Çünkü insan, yalnız bu dünyada değil, öbür dünyada da yaptıklarının ve söylediklerinin hesabını vereceğini bilmelidir.
Belki de asıl mesele budur:
İnsan, başkasının başına gelen bir haksızlık karşısında susmayacak kadar insan kalabilmelidir.
İşte o zaman gerçekten:
“Böyle insanlar var mıymış?”
sorusunun cevabı,
“Evet, hâlâ var.”
olur.

BİR RÜYA MİSALİ

Seneler, seneler önce idi…
Daha insanların dünyayı bugünkü kadar telaşlı yaşamadığı, madde ile mana arasında bu kadar sıkışıp kalmadığı zamanlarda, insanlar bir günden bahsederlerdi.
Beklenen bir günden…
Kimi o günü hasretle bekler, kimi adını anmaktan bile çekinirdi.
Fakat herkes bilirdi ki o gün gelecekti.
Muhakkak gelecekti.
Çünkü insanlık var olalı beri o gün beklenmiş, o gün hakkında düşünülmüş, o günün gelişi üzerine nice sözler söylenmişti.
İnsanlar birbirlerine:
“Sen o gün için ne hazırladın?”
diye sormazlardı.
“Neler yapacaksın?”
diye de merak etmezlerdi.
Çünkü herkes bilirdi ki o gün geldiğinde, insan kendi başına kalacak ve hayatı boyunca yaptıklarıyla baş başa kalacaktı.
Kimi bu günü korkuyla beklerdi.
Kimi ise adeta iple çekerdi.
Aradan yıllar geçti.
İnsanlar değişti.
Dünya değişti.
Beklenen o gün ise hiç değişmedi.
Sadece insanlar onu düşünmeyi bıraktı.
Malların, mülklerin, makamların, paranın ve dünyanın telaşına kapıldılar.
Sanki hiç ölmeyecekmiş gibi yaşamaya başladılar.
Sanki bu dünya kendilerine sonsuza kadar kalacakmış gibi…
Oysa hayat, kimsenin farkına varmadan akıp gidiyordu.
Bir akşam, uzun bir yolun kenarında yaşlı bir adama rastladım.
Elinde bastonu vardı.
Yüzünde yılların bıraktığı çizgiler, gözlerinde ise garip bir huzur vardı.
Bir taşın üzerine oturmuş, uzaktaki yola bakıyordu.
Yanına yaklaştım.
“Amca,” dedim, “burada ne yapıyorsun?”
Bana baktı.

Gülümsedi.
“Bekliyorum.”
“Neyi?”
Bir süre sustu.
Sonra yola baktı.
“Gelecek olanı…”
Ne demek istediğini anlayamadım.
“Birini mi bekliyorsun?”
“Evet.”
“Kim?”
Bu defa gözlerini bana çevirdi.
“Ölümü.”
Bir an ne diyeceğimi bilemedim.
Ölüm kelimesini öylesine sakin söylemişti ki…
Sanki yıllardır görmediği bir dostundan bahsediyordu.
“Hiç korkmuyor musun?” diye sordum.
Yaşlı adam başını hafifçe salladı.
“Gençken korkardım.”
“Şimdi?”
“Şimdi bekliyorum.”
“Ne değişti?”
Derin bir nefes aldı.
“Şunu öğrendim evlat,” dedi. “İnsan ölümden değil, ölüme hazırlıksız yakalanmaktan korkmalı.”
Sözleri içime işledi.
Sonra bastonuyla önümüzde uzanan yolu gösterdi.
“Bak,” dedi. “Bu yolun nereye gittiğini biliyor musun?”
“Hayır.”
“Ben de bilmiyorum.”
Şaşırdım.
“Peki neden yürüyorsun?”
Gülümsedi.
“Çünkü hepimiz yürüyoruz.”
O anda yıllardır Aşık Veysel’den duyduğum ama belki de hiç böyle düşünmediğim bir söz zihnimde yankılandı:
Uzun ince bir yoldayız.
Evet…
Hepimiz bir yolcuyduk.
Çocukluğumuzdan beri yürüyorduk.
Gündüzleri…
Geceleri…
Sevinçlerle, acılarla, kayıplarla, umutlarla…

Her sabah biraz daha ilerliyor, her akşam biraz daha geride bırakıyorduk hayatımızı.
Fakat yolun ne kadarını yürüdüğümüzü bilmiyorduk.
Ne kadarının kaldığını da…
Yaşlı adam sözlerine devam etti:
“İnsan yolun uzunluğuna aldanıyor evlat. Oysa önemli olan yolun uzunluğu değil, yolculuk sırasında ne yaptığındır.”
“Ne demek istiyorsun?”
“Şunu demek istiyorum…”
Elindeki bastonu yere dayadı.
“Bir gün bu yol bitecek. O zaman yanında malın olmayacak. Evin olmayacak. Makamın olmayacak. İnsanların senin hakkında söyledikleri de yanında olmayacak.”
Bir an sustu.
“Yanında yalnızca yaptıkların olacak.”
Başımı önüme eğdim.
Birden hayatımı düşündüm.
Neleri gereğinden fazla önemsemiştim?
Kimleri kırmıştım?
Neleri kazanmak için neleri kaybetmiştim?
Dünyaya ne kadar bağlanmıştım?
Ve en önemlisi…
Rabbim için ne yapmıştım?
Yaşlı adam sanki içimden geçenleri anlamış gibi konuştu:
“Dünya, insana kalacakmış gibi geliyor. Ama insan dünyaya kalmak için gelmedi. Geçmek için geldi.”
Sonra gökyüzüne baktı.
Güneş batmak üzereydi.
“Bak,” dedi. “Bir gün bizim güneşimiz de batacak.”
Bu sözle birlikte içimde tuhaf bir ürperti hissettim.
Ölüm…
Belki de hayatımız boyunca kaçtığımız kelime buydu.
Oysa ölüm, kaçılacak bir gerçek değil; hazırlanılacak bir yolculuktu.
İnsan bu dünyada yaptığı iyiliklerin karşılığını görmek, Rabbine kavuşmak ve O’nun rahmetine erişmek için de ölümü özleyebilirdi.
Korku ile umut aynı kalpte bulunabilirdi.
Çünkü insan ölümden korkarken, Rabbine kavuşmayı da arzulayabilirdi.
Yaşlı adam ayağa kalktı.
“Ben artık gideyim,” dedi.
“Nereye?”
Yine gülümsedi.
“Yola…”
“Yol nereye gidiyor?”

“Bilmiyorum.”
Sonra birkaç adım attı.
Arkasından baktım.
Yavaş yürüyordu.
Ama kararlıydı.
Bir süre sonra karanlığın içinde kayboldu.
Ben ise olduğum yerde kaldım.
O gece eve dönerken yol boyunca düşündüm.
Meğer ben de yıllardır yürüyormuşum.
Hepimiz gibi…
Gündüz…
Gece…
Gündüz…
Gece…
Farkına varmadan…
Bir rüya misali…
Çocukluğumuz dün gibi geliyor.
Gençliğimiz elimizden kayıp gidiyor.
Dünya için harcadığımız nice saat, geri gelmemek üzere geçmişte kalıyor.
Ve biz hâlâ yolumuza devam ediyoruz.
Belki de hayatın en büyük yanılgısı, yolculuğu unutup yolun kenarındaki şeylere bağlanmak.
Oysa yolcuyuz.
Burada kalıcı değiliz.
Bir gün bizim de kapımız çalınacak.
Dünya ile olan hesabımız kapanacak.
Sevdiklerimiz geride kalacak.
Ve biz, fâni dünyadan ebedî âleme doğru göç edeceğiz.
İşte o gün…
Beklenen gün gelecek.
Kimimiz korkuyla karşılayacak.
Kimimiz pişmanlıkla…
Kimimiz ise Rabbine kavuşmanın ümidiyle…
Öyleyse daha yol bitmeden kendimize soralım:
Ben bu yolda nasıl yürüyorum?
Kalp kırarak mı?
Dünyaya bağlanarak mı?
Yoksa imanla, iyilikle ve Rabbimin rahmetine sığınarak mı?
Çünkü yolun ne kadar kaldığını bilmiyoruz.
Belki daha çok yolumuz var.
Belki de sandığımızdan çok daha az…
Bildiğimiz tek şey var gibi:
Hepimiz uzun ince bir yoldayız.

Ve gidiyoruz…
Gündüz gece.
Bir gün bu yolculuk bitecek.
Bir gün bu rüya sona erecek.
Ve biz, gerçek hayatın kapısında uyanacağız.
Dilerim o gün geldiğinde, geride bıraktığımız dünya hayatı bize pişmanlık değil; Rabbimizin rahmetine kavuşmanın huzurunu bıraksın.
Dilerim son nefesimizde imanımızı kaybetmeden, Rabbimizin bizi affedeceğine dair umudumuzu yitirmeden göçelim bu fânî dünyadan ebedî âleme.
Çünkü belki de ölüm…
Bir son değil.
Belki sadece…
Bir rüyadan uyanmaktır.

BİR ASKERLİK ANISI

Merhabalar!
Bundan seneler önce…
Alayın Talimgâhı'nda çavuşluk kursundayım.
Çavuş adaylarından oluşan yirmi kişilik bir grubumuz vardı. Hepimiz birbirimize benzer düşüncelere sahip, askerliği ciddiye alan gençlerdik. İçimizde bir de Adanalı çavuşumuz vardı.
Onun tek ve büyük bir kusuru vardı.
Hâşâ, dinimize ve kitabımıza söverdi.
Bu durum hepimizin canını sıkıyordu.
Kış bir yandan insanın iliklerine kadar işliyor, bir yandan da Talimgâh'ın son günlerine yaklaşıyorduk. Üstelik Kıbrıs Çıkartması yapılacak, bütün Alay boşalmıştı. Alayda neredeyse yalnız Talimgâh kalmıştı.
Buna rağmen morallerimiz yüksekti.
Çünkü çavuşluk kursunun sonuna gelmiştik.
Bir de "Karaların Memedi" isimli piyesimizi hazırlıyorduk. Bir gecelik hazırlıkla sahneye koyacağımız oyunu dört gece üst üste oynayacağımızı o zaman nereden bilebilirdik?
Övünmek gibi olmasın ama derslerde de fena değildim. Birinci olmazsam bile ilk üçte olacağımı düşünüyordum.
Fakat Adanalı çavuşun o sözleri hepimizin moralini bozuyordu.
Son hafta geldiğinde artık yirmi arkadaş iyice bunalmıştık.
Bir gün kendi aramızda toplandık.
"Bu böyle olmayacak," dedik.
Talimgâh Bölük Yüzbaşısına gidip Adanalı çavuşu şikâyet etmeye karar verdik.
Hep beraber yola çıktık.
Ben önden gidiyordum.
Yüzbaşının kapısına kadar geldim.
Tam o sırada arkadan arkadaşlarımın sesleri geliyordu.
Kapıya vardım.
İçeriden de bir ses yükseldi:
- Gel!
Ben de içeri girdim.
Yüzbaşı bana baktı:
- Ne var Onbaşı? dedi.
İrkildim.
Bir an ne olduğunu anlayamadım.
Sonra arkama baktım.
Kimsecikler yok!
Bir anda Nasrettin Hoca'nın bir fıkrası geldi aklıma.
Öyle bir gülmeye başladım ki…

Kendimi tutamıyordum.
Katıla katıla gülüyordum.
Yüzbaşı tecrübeli bir komutandı.
Yerinden kalktı, kapıyı kapattı.
Sonra sakin bir şekilde:
- Masanın önündeki sandalyeye otur, dedi.
Oturdum.
Gülme krizim yavaş yavaş geçti.
Yüzbaşıya dönüp:
- Komutanım, özür dilerim. Arkama bakınca Nasrettin Hoca'nın bir hikâyesi aklıma geldi. Ona güldüm. Sonra da kendimi tutamadım, dedim.
Yüzbaşı merakla sordu:
- Hangi hikâyesi?
Ben de:
- Hani efendim, fil hikâyesi var ya…
Timur'a bütün köy şikâyete giderler. Çadıra girince Nasrettin Hoca bir bakar ki arkasından gelenlerin hiçbiri yok!
Yüzbaşı gülümsedi.
Sonra:
- Peki, ne şikâyetiniz vardı Onbaşı? diye sordu.
Bu defa ciddileştim.
- Komutanım, dedim. Biz Talimgâhı bitirmek üzereyiz. Adanalı çavuşumuz devamlı dinimize ve kitabımıza sövüyor.
Bir an durdum.
Sonra devam ettim:
- Biz asker ocağına Vatanımızı, Namusumuzu, Dinimizi korumak için geldik. Benim gibi düşünen on dokuz arkadaşım daha vardı. Hep birlikte sizi şikâyete gelmiştik.
Yüzbaşının yüzüne baktım.
- Ama arkamda hiç kimse kalmamış, dedim.
Yüzbaşı başını salladı.
- Tamam evladım. Anladım. Çıkabilirsin.
Ayağa kalktım.
Kapıdan çıktım.
Dışarıda arkadaşlarım beni bekliyordu.
Bir anda etrafımı sardılar.
- Ne oldu?
- Ne dedi?
- Ne konuştunuz?
Hepsine baktım.
Hiçbir şey söylemedim.
Çünkü söyleyecek bir şey bulamıyordum.
Sonra “Karaların Memedi” geldi.

Piyesi bir gecede hazırlamıştık.
Ama tam dört gece Alayda oynadık.
Tebrikler aldık.
Övgüler duyduk.
Herkes memnundu.
Dördüncü gün piyesten sonra çavuşluk diplomaları dağıtılmaya başlandı.
Ben de ismimin ilk üç arasında okunmasını bekliyordum.
Bekledim.
Birinci…
İkinci…
Üçüncü…
İsmim yok.
Sıralama devam etti.
Onuncu…
Yirminci…
Ellinci…
Bekliyorum.
Sonra:
132.
Adım okundu.
Bir an ne olduğunu anlayamadım.
Demek ki şikâyetimin cevabı verilmişti.
“Büyük Millet Meclisi”ne döndüğümde Bölük Komutanımız beni odasına çağırdı.
Girdim.
Bana baktı.
- Evladım, dedi. Alay Komutanı senin için özel bir not yollamış. Dinlemeni isterim.
Sonra notu okumaya başladı:
“Bölüğünüzün onbaşısı not bakımından ikinci olmasına karşı, arkadaşlarının oyununa gelerek yalnız bırakılmıştır. O yüzden onbaşınıza diploması en son tarafımdan verilmiştir.”
Başımı önüme eğdim.
O an anladım.
Ben o gün yalnızca arkadaşlarımı değil, belki de bir şeyi daha kaybetmiştim:
Sıralamadaki yerimi…
Ama başka bir şey kazanmıştım.
İnsan bazen bir topluluğun içinde yalnız kalır.
Bazen doğru bildiği bir şeyin arkasında durduğunda, en yakınındakiler bile bir adım geriye çekilir.
O gün yirmi kişi yola çıkmıştık.
Yüzbaşının kapısına geldiğimde yalnız kalmıştım.
Ama o gün bana bir şey daha öğretildi:

Kalabalık olmak, haklı olmak değildir.
Bazen insanın arkasında kimse kalmaz.
İşte o zaman insan, gerçekten neye inandığını anlar.
Aradan yıllar geçti.
Askerlik bitti.
O günler geride kaldı.
Fakat Talimgâhın soğuğu, arkadaşlarımın yüzleri, Yüzbaşının "Ne var Onbaşı?" sözü ve ardından kapının dışında beni bekleyen o sessizlik hâlâ hafızamda.
Bir de 132. sıra…
Bazen insan hayatında aldığı en güzel dersleri birincilikle değil, 132. sırada öğreniyor.
Benim askerlik anım da böyle bir ders olarak kaldı.
Ve bugün geriye dönüp baktığımda şunu düşünüyorum:
İnsan, hayatının bazı anlarında herkesin kendisiyle aynı tarafta olacağını sanıyor.
Oysa bazen yola yirmi kişi çıkıyorsunuz…
Ve kapıya vardığınızda…
Bir tek siz kalıyorsunuz.

BİLİNMEYEN GÖLETLERİN SIRRI

Ankara’nın o gri, yorgun yollarından geçip gelmişti genç adam...
Omuzlarında on beş yıllık bir gurbet hasreti, yüreğinde otuz beş yaşın bitmek bilmeyen o taze merakı vardı.
Ayağının tozuyla vardı çocukluk aşkı memleketine, sığındı eski dostların sıcak esnaf hanesine.
"Beni bir su kenarına götürün," dedi döşemeciye, *"Götürün de şu gurbetin pasını sileyim."*
Döşemeci durdu, terzi sustu, su tesisatçısı baktı göğe...
"Şehirde göletler var ama" dedi döşemeci, *"Yıllardır esnafım, orada balık tutanı ne gördüm ne işittim."*
Bilmiyorlardı ki, 35 yaşındaki o delikanlının ruhu, adımlanmamış yolların ve keşfedilmemiş suların avcısıydı.

O pazar sabahı emektar dükkanda tamamlandı o şanlı sacayağı; dört silahşör oldular.
Yaz sıcağına katık kılındı taze ekmek, domates ve peynir; testiye dolduruldu o pınardan buz gibi su.
İlçe otobüsünün o gürültülü sarsıntısında, yirmi dakikalık bir gençlik rüyası gibi geçtiler köy yollarından.
Nihayet vardılar o bakir, o kimsesiz göletin yeşil kıyısına.
Ankaralı, Ankara’dan getirdiği o büyülü misinaları sağdı elinden, lakatları dizdi sırayla.
Hayatında ilk kez olta atan döşemeci, acemice savurdu ipi suyun bağrına; menzil kısa kaldı, nasip on beş metreye düştü.
"Çekme," dedi Ankaralı, *"İlk düştüğü yer kulun kısmetidir, gerisi toprağın ve suyun sabrıdır."*
Gürgen çubuklar çakıldı kıyıya, misinalar yay gibi gerildi ve uçlarına o efsanevi koyun zilleri konduruldu.

Güneş tepeye tırmanıp suları ısıtırken, döşemeci toprağın şefkatine sığınıp derin bir uykuya daldı.
Ama balıkçılık sabır işiydi, usanmak bu kitabın sayfalarında yazmazdı.
Derken çarşaf gibi dümdüz gölün yüzeyinde incecik bir ses yankılandı: *Çın...*
Zil bağırmadı ama o tecrübeli balıkçı kulağı o tek vuruşta okudu kaderi.
Döşemecinin oltası, su yüzünde bir su kayağı gibi gölün ortasına doğru çılgınca kayıp giderken,
Ankaralının kendi oltası hafifçe titredi, koyun zili usulca kıpırdadı.
Zili çıkardı, misinayı sopadan kurtardı ve o ince ipi sağ elinin işaret parmağının o hassas etine doladı.

Kırk metre uzakta, suyun karanlığında o iğneyle oynayan gizemli canavarı parmağının ucunda, kalbinde hissetti.
Boşluğu verdi, misina gerildi ve bileğinin gücüyle yarım kulaç hızla çaktı tasmayı: *Şlaakk!*
Yarım saat süren o şanlı bilek güreşinin ardından, pulları altın gibi parıldayan kırk santimlik, beş kiloluk o dev aynalı sazan karaya ayak bastı.
Esnafın hevesi kaçtı, canavar tutulmuştu bir kere; nevaleler güle oynaya yendi, sazan Ankaralının hakkı olarak evlerin yolunu tuttu.

Ama merak bitmezdi; ertesi gün ansiklopedinin yapraklarında adı kondu o devin: İsrail Sazanıydı bu.
Mahallenin altmış yıllık çınarı Sabri Ağabey terzinin dükkanında lafı gediğine koydu: *"Balık yalnız yenir mi çocuk?"*
Fitil yeniden ateşlendi, bu kez Sabri Ağabey'in emektar minibüsü çekildi kapının önüne.
Kadro dört iken birden dokuz kişilik bir mahalle ordusuna döndü; oğullar, esnaflar, kardeşler doluştu içeri.
On dakika ötedeki o içme suyu göletine varıldığında, Ankaralı o keskin gözüyle en güzel burnu seçti koya bakan.
"Ses çıkarmayın, yerinizden kalkmayın!" diye komuta etti avaneye.
Tam sekiz oltayı yemleyip fırlattı derin sulara, zilleri dizdi sırayla.
Ve gölet coştu; ziller *şangır şungır* öttü, Ankaralı nefes almadan koştu o oltadan bu oltaya.

Tam yedi balık çekilmişti ki, ötedeki saf bir genç yanaştı hayretle: *"Abi, bu işin sırrı o taktığın zillerde mi?"* dedi.
Ankaralının içindeki o tatlı muziplik uyandı: *"Eee ya, zil takmazsan balık aşağıda zilin sesini duymayınca yeme yanaşır mı hiç?"*
Genç bu lafı duyar duymaz motoruna atladığı gibi toz duman içinde şehre, evdeki koyun zilini almaya kaçtı.
O dönene kadar Ankaralı onuncu balığı çekiyordu. Genç nefes nefese geldi, koca zili misinaya bağladı.
Kaderin cilvesi, iki dakika geçmeden gencin zili de *şangır şungır* öttü, o da koca bir sazan çekti sudan.
"Uzakta zil olunca balık geliyormuş!" diye avazı çıktığı kadar bağırırken genç, dokuz esnafın kahkahası gökyüzüne yükseldi.
O gün tam on bir dev sazan dizildi kıyıya; her arkadaşa birer tane dağıtıldı, racon kesildi: *"Biri tutanın, biri şoförün!"*

Aradan on beş gün geçti, haftalar devrildi...
Sabri Ağabey o günün hevesiyle altı tane yüz metrelik misina, iğneler, kurşunlar almıştı ama bağlayamamıştı.
Ankaralı terzinin dükkanında o iğneleri ilmik ilmik bağlayıp verdi eline, güle oynaya uğurladı yaşlı dostu.

Sonraki pazar günleri herkes işine döndü, Ankaralı ise yayan yapıldak gölete yürüyüp hep nasibini tek tek aldı.
Ta ki o güne kadar... Terzinin önünden geçerken Sabri Ağabey dertli dertli seslendi içeriden: *"Gel hele Ankaralı!"*
Sandalyeye çökmüş, ellerini iki yana açmış, adeta isyan ediyordu altmış yıllık çınar:
"Aman be çocuk, bu ne iştir yahu! Tam bir aydır, her Allah'ın günü sabah namazından sonra yatağımdan kalkıp o gölete gittim. Senin bağladığın oltaları büyük bir hevesle yemleyip fırlattım suya. Kulağım zillerde içimden dualar ettim 'ne olur bir tanecik yakala' diye. Bir gün değil, beş gün değil, koskoca bir ay tek bir tık bile alamadım! En sonunda tepem attı, sinirden çılgına döndüm; 'Ulan sizin gibi oltanın da, balığın da...' diyerek hepsini fırlattım göletin dibine, çektim geldim!"

Sabri Ağabey o zillerin sesini bir ay beklemiş ama gölet ona tek bir nefes bile vermemişti.
Onun bu dertli isyanını dinlerken, terziyle birlikte yayılan o koca kahkaha dükkanın duvarlarını aştı.
Anladılar ki balıkçılık sadece olta bağlamakla, koyun zili takmakla olmuyordu; Suyun ruhunu okumak, o sönmeyen arayışın ve saf merakın peşinden gitmek gerekiyordu.
Sabri Ağabey oltaları gölün kalbine armağan edip bu defteri sonsuza dek kapatırken,
Otuz beş yaşındaki o meraklı Ankaralının şanlı adı, mahallenin o dar sokaklarında bir ömür boyu anlatılacak bir destan olarak mühürleniyordu...

BIÇKIN!

Büyük bir şehirde, sıradan bir gündü.
Yetmiş yaşını geçmiş, emekli bir memur, her zamanki alışkanlığıyla özenle giyinmişti.
Eşinin itinayla ütülediği beyaz gömleğini giydi.
Hanımı, her sabah olduğu gibi kravatını da özenle bağladı.
Jilet gibi ütülü takım elbisesini giyen yaşlı adam, elini pantolonunun cebine attı.
Parasını kontrol etti.
Sonra eşine dönerek:
- Beni dolmuşla bankaya kadar idare edecek harçlığım var hanım, dedi.
Eşi tebessüm etti.
- Gelirken ekmek almayı unutma bey, diye sıkı sıkı tembihledi.
Yaşlı adam evden çıktı.
Kiralık evinin önündeki durağa geldi.
Gelen ilk minibüse bindi.
Üç durak sonra bankanın önünde indi.
Bankaya girdi.
Sıra numarasını aldı.
Bekledi.
Sırası gelince vezneden parasını çekti. Paralarını dikkatlice cüzdanına koydu.
Bankadan çıktı.
Karşıdaki dolmuş durağına geçti.
Çok geçmeden bir minibüs geldi.
Yaşlı adamla birlikte iki kişi daha minibüse bindi.
Yaşlı adam boş bir koltuğa oturdu.
Minibüs hareket etti.
Bir süre sonra muavin seslendi:
- Paralar!
Yaşlı adam elini cebine attı.
Cüzdan yoktu.
Önce bir cebini…
Sonra diğerini…
Arka ceplerini…
Tekrar kontrol etti.
Cüzdan yoktu.
Yaşlı adamın yüzü değişti.
Muavin onun hâlini fark etti.
- Giyimin kuşamın iyi de amca, minibüs paran yok mu? diye laf attı.

Yaşlı adam sustu.
Tam o sırada, bankanın önünden minibüse binen gençlerden biri:
- Tamam, amcanın parasını ben veriyorum, dedi.
Cebinden bir cüzdan çıkardı.
Ama o cüzdan, yaşlı adamın cüzdanıydı.
Genç, bankadan çıkan yaşlı adamı takip etmiş, minibüse binerken el çabukluğuyla cüzdanını çalmıştı.
İçinden paraları almayı düşünüyordu.
Kendi kendine:
"İyi cukka…"
diye geçirmişti.
Fakat muavinin yaşlı adama söylediği söz zoruna gitmişti.
Cüzdanını çaldığı adama karşı birden kendisini borçlu hissetmişti.
Cüzdanın içinden bir miktar para çıkardı.
Muavine uzattı:
- Amcanın parasını bundan al.
Sonra yaşlı adama dönerek:
- Amca, parayı ben verdim. Üzülme, dedi.
Yaşlı adam gence baktı.
Yüzünde minnet vardı.
- Teşekkür ederim evladım. Allah razı olsun, dedi.
Genç bir anda kızardı.
Başını önüne eğdi.
Arka taraftan bir yolcu:
- Amca, neden dua ettin? diye sordu.
Yaşlı adam sakin bir şekilde cevap verdi:
- Cüzdanımı kaybettim. Bu genç de dolmuş ücretimi verdi. Ben de teşekkür ederek dua ettim.
Bu sözler minibüsteki yolcuların dikkatini çekti.
Bir anda birkaç kişi birden konuşmaya başladı:
- Allah razı olsun!
- Allah senin gibilerini çoğaltsın!
- Allah senin gibilerini başımızdan eksik etmesin!
Genç daha da huzursuz oldu.
Şoför ise bütün bunları dikiz aynasından izliyordu.
Yaşlı adamın anlattıklarını da duymuştu.
Bir süre sonra şoför, muavine:
- Gencin verdiği parayı geri ver, dedi.
Muavin şaşırdı.
- Neden?
Şoför:
- Ver sen. Amcayı tanıyorum. Sonra o parasını verir.
Muavin aldığı parayı gence uzattı.

Genç parayı aldı.
Cüzdanına koymadı.
Cebine attı.
İşte o anda şoförün şüphesi iyice arttı.
Minibüs, hattın geçtiği bölgede bulunan karakolun önüne geldi.
Şoför, karakolun önünden geçerken kornaya bastı.
Bir polis memurunun dikkatini çekti.
Sonra minibüsü karakolun önünde durdurdu.
Genç, bir şeylerin ters gittiğini anlamıştı.
Panikledi.
İmdat mandalına uzandı.
Kapıyı açmaya çalıştı.
Tam minibüsten atlayacakken şoför bunu fark etti.
Şoför kendi kapısından indi.
Minibüsün müşteri kapısının açılmasını engellemek için kapının önüne geçti.
İki polis memuru hemen araca geldi.
Genci minibüsten aldılar.
Karakola götürdüler.
Şoför ise aynı hattan geçen birkaç minibüsü durdurdu.
Şoförlere:
- Bu şahıs benim müşterim. Siz alın, inecekleri yere kadar götürün, dedi.
Sonra yaşlı adama döndü:
- Amca, sen de benimle karakola gelir misin?
Yaşlı adam başını salladı.
Şoför minibüsten inerken diğer yolculara dönüp:
- Siz de bundan sonra olup olmadığını, ne olduğunu bilmeden herkese dua etmeyin! dedi.
Yaşlı adamla birlikte karakola doğru yürüdüler.
Karakolun kapısına geldiklerinde bir polis memuru şoförü görünce gülümsedi.
Sonra başını karakola çevirdi ve:
- Usta, yankesici "Bıçkın"ı tanıdın mı? dedi.
Şoför şaşırdı.
- Memur bey, kim olduğunu bilmiyorum. Ama daha önce bu şahısla ayrı ayrı aynı minibüse binen iki kişi daha bu amcanın durumuna düştü.
Polis memuru dikkat kesildi.
Şoför devam etti:
- İkisi de cüzdanlarını kaybetti. İkisinin de parasını bu genç verdi.
Bir an durdu.
- O zaman dikkatimi çekti. Bir insan, cüzdanını kaybeden herkese neden para versin?
Polis memuru başını salladı.
Şoför son sözünü söyledi:
- Meğer para veren değil, parayı alanmış.

Polis memuru gülümsedi.
- İşte o yüzden adı Bıçkın.
Yaşlı adam o ana kadar hiçbir şey anlamamış gibi sessizce duruyordu.
Birden elini cebine attı.
Cüzdanı yoktu.
Başını kaldırıp şoföre baktı.
Şoför:
- Merak etme amca. Cüzdanın bulunur, dedi.
Yaşlı adam derin bir nefes aldı.
Sonra aklına minibüste kendisine edilen dualar geldi.
İçinden:
"Demek ki insan, iyiliğin de kötülüğün de ne olduğunu bilmeden karar vermemeliymiş."
diye geçirdi.
Karakolun kapısından içeri girdiler.
Dışarıda şehir, hiçbir şey olmamış gibi kendi telaşıyla akıp gidiyordu.
Bir minibüs daha durağa yanaştı.
İnsanlar indi, insanlar bindi.
Hayat devam ediyordu.
Ama o gün, bir yaşlı adamın cüzdanından daha fazlası bulunmuştu.
Bir yankesicinin oyunu…
Ve bir minibüs şoförünün dikkati sayesinde, yıllardır insanların cebinden sessizce alan bir adamın gerçek yüzü ortaya çıkmıştı.
O günün adı da karakolun kapısında bir kez daha söylendi:
Bıçkın!

VATAN SAĞ OLSUN

Biriciklerini beklerken heyecanlıydılar.
Nasıl heyecanlı olmasınlar dı ki?
Tam on ay olmuştu. O şanlı Türk Ordusunun bir neferi olan oğulları Ahmet, son görev yaptığı birliğinde vazifesine başlayalı tam on ay geçmişti.
Bugün teskere alacaktı.
En geç yarın öğleden sonra memleketlerine, ana babasının yanına varması bekleniyordu.
Evladına kavuşacak olmanın heyecanı, evin her köşesine sinmişti.
Ama…
Babanın içinde tarif edemediği bir sıkıntı vardı.
Hanımına söylemiyordu.
Söyleyemiyordu.
Elli beş yaşına gelmişti. Hayatında böyle bir sıkıntıyı yalnızca bir defa daha yaşamıştı. Babasını kaybettiği akşam…
Şimdi de aynı sıkıntı göğsünü kavrıyordu.
Sanki büyük bir el, göğsünün tam ortasını sıkıyor, sıkıyor ve bırakmıyordu.
Oysa elli beş yaşına kadar sigara ve alkol kullanmamıştı. Bildiği kadarıyla kalbiyle ilgili bir rahatsızlığı da yoktu. Ailesinde böyle bir hastalık olduğunu da hatırlamıyordu.
Ama bu başka bir şeydi.
İçinde bir korku vardı.
Zaman zaman aklına gelen düşünceyi hemen uzaklaştırıyordu:
“Yok canım… Olmaz böyle şey.”
Sonra kendini toparlıyor, hanımına belli etmemeye çalışıyordu.
Fakat insan bazı korkuları ne kadar saklamaya çalışırsa çalışsın, yüreği onları kendisinden saklayamıyordu.
Anne ise mutluluktan uçuyordu.
Ahmet'i geliyordu.
Biricik oğlu…
Dört kız evladından sonra, adeta “tekne kazıntısı” olarak Rabb'inin kendisine verdiği oğluydu Ahmet.
Bin bir ihtimamla büyütmüşlerdi çocuklarını.
Sevgiyle…
Sabırla…
Dualarla…
Şimdi Ahmet askerliğini normal süresi içinde bitirmiş, teskere alıyordu.
Annenin aklı ise çoktan mutfaktaydı.
“Ahmet'ime neler hazırlasam?”

Onun sevdiği yemekleri yapmalıydı.
Sultanlara layık bir sofra kurmalıydı.
Dört kızından ikisini başka şehirlere gelin etmişti. Büyük kızını Çorum'a vermişti ama kızının evindeki huzursuzluk sebebiyle onu pek göremiyordu.
Bayramdan bayrama gelebiliyordu.
Diğer kızı da Çorum'da gelindi.
Fakat o da ilk çocuğunu dünyaya getirmiş, loğusa yatağındaydı.
Anne kendi kendine gülümsedi.
"İş başa düştü," dedi.
Un çuvalının başına geçti.
Ahmet'ine güzel bir sıkma baklava yapacaktı.
Beyinin söylediğine göre Ahmet, yarın öğle namazından sonra Çorum'a ulaşacaktı.
"Bugün baklavayı açarım, yarın da diğer yemekleri yaparım."
Besmeleyle işe koyuldu.
Hamuru yoğurdu.
Yumaklar yaptı.
Yufkaları açtı.
Bir ara gözleri dalıverdi.
Ne kadar zaman geçtiğini anlayamadı.
Kendine geldiğinde hamurlar neredeyse kuruyacak kıvama gelmişti.
Hemen Besmele çekti.
Yumakları açtı.
Yufkaları serdi.
Aralarına ceviz doldurdu.
Sıktı.
Tepsiye dizdi.
Dizdi…
Dizdi…
Tepsi dolduğunda dışarıda akşam ezanı okunuyordu.
Anne bir an durdu.
Ellerini önlüğüne sildi.
Gülümsedi.
"Ahmet'im yiyecek."
Güneydoğuda askerlik yapan Ahmet de o gece uyuyamıyordu.
Yarın teskere alacaktı.
Tertipleri, komutanlarının müsaadesiyle küçük bir eğlence düzenlemişlerdi.
Sazlar çalınmış…
Oyunlar oynanmış…
Halaylar çekilmiş…
Kucaklaşılmış…
Helalleşilmişti.
Sonra herkes kendi koğuşuna, kendi yatağına çekilmişti.

Ama Ahmet'in gözlerine uyku girmiyordu.
Çorum burnunda tütüyordu.
“Uçağa tertiplerle birlikte bineriz. Ankara'ya saat dokuzda varırız. Oradan hemen Çorum otobüslerinden birine binerim. Saat bire doğru evde olurum.”
Kafasında planı tekrar tekrar kuruyordu.
Annesi onu nasıl karşılayacaktı?
Neler hazırlayacaktı?
On aydır annesinin yemeklerini yememişti.
Arkadaşlarıyla gezdiği yerler gözünün önünden geçti.
Çorum'un sokakları…
Saat Kulesi…
Mahalleleri…
Ve…
Ayşe.
Ahmet'in yüzünde belli belirsiz bir tebessüm oluştu.
Bu düşünceler içinde ne kadar kaldığını bilmiyordu.
Derken şehirden sabah ezanı yükselmeye başladı.
Ahmet yavaşça yatağından kalktı.
Abdestini aldı.
Sabah namazını kıldı.
Valizi zaten hazırdı.
Biraz sonra içtima borusu çaldı.
Tertipleri sivil elbiselerini giyip çıktılar.
Ayrı bir bölümde hizaya girdiler.
Artık her şey tamam gibiydi.
Aynı saatlerde Ahmet'in babası da sabah ezanıyla uyandı.
Göğsündeki sıkıntının geçtiğini fark edince rahatladı.
“Demek boşuna korkmuşum,” diye düşündü.
Hanımına usulca seslendi:
- Kalk hatun, sabah ezanı okunuyor.
Kadıncağız, baklavayla ve hazırlıklarla uğraşmaktan geç yatmıştı.
Yorgundu.
Ama oğlunun geleceğini düşününce yorgunluğunu unuttu.
Kalktı.
Namazını kıldı.
Sonra mutfağa geçti.
Evlendiği günden beri, doğum yaptığı günler dışında, eşini kahvaltı yaptırmadan işe göndermemişti.
Çayı demledi.
Kahvaltıyı hazırladı.
Beyine:
- Sofra hazır, dedi.
Birlikte oturdular.

Kahvaltılarını yaptılar.
Adam ayağa kalktı.
Hanımına veda ederken:
- Öğlen saat birde evde olurum, dedi.
Sonra işine gitti.
Anne ise hemen mutfağa geçti.
Eti yağda kızarttı.
Pilav için henüz erkendi.
Her şey yolunda görünüyordu.
Çorum'da hayat kendi akışında devam ediyordu.
Aynı saatlerde Ahmet ve tertipleri, kendilerinden önce terhis olan arkadaşları gibi kısa bir konuşmadan sonra havaalanına gitmeyi bekliyorlardı.
Tam o sırada bölük komutanı Binbaşı'nın bölüğün başına geçtiğini gördüler.
Şaşırdılar.
“Herhalde terhis konuşması yapacak.” diye düşündüler.
Fakat biraz sonra General geldi.
Tekmil alındı.
General bölüğe döndü.
Yüzündeki ifade değişikti.
- Evlatlarım!
Herkes dikkat kesildi.
- İkinci bir emre kadar izin ve terhisler durdurulmuştur.
Bir an sessizlik oldu.
- Kapıda Irak savaşı var. Hepinizin ailelerine birer emir subayı bilgi verecek. Müsterih olunuz. Her zamanki gibi bilgi vermek, mektup yazmak ve ailenize birliğiniz hakkında bilgi vermek yasaktır.
Sonra terhisi gelenlere döndü:
- Sizler de depoya giderek teslim ettiğiniz elbise ve teçhizatınızı teslim alın.
Ardından tek bir emir yükseldi:
- Marş! Marş!
Türk askeri bunlar…
Mehmet'ler…
Ahmet'ler…
Ali'ler…
Biraz önce evlerine gitmenin hayalini kuran gençler, şimdi yeniden görevlerinin başına koşuyorlardı.
Depoya gittiler.
Elbiselerini ve teçhizatlarını aldılar.
Giyindiler.
Kuşandılar.
Ve görevlerinin başına döndüler.
Saat bire doğru Ahmet'in Çorum'daki evinin önünde bir askerî araç durdu.
Baba işten yeni dönmüştü.

Kapının önündeki askerî aracı görünce bir anda durdu.
Kalbi yeniden sıkıştı.
Hanımına seslendi:
- Hatun! Kapıyı aç!
Kapı açıldı.
Karşılarında aslan gibi bir yüzbaşı duruyordu.
Ciddi…
Vakarlı…
Gururlu…
Elinde sarı bir zarf vardı.
Ahmet'in babası bir an nefes alamadığını hissetti.
Kalbinin duracağını sandı.
Kendini toparladı.
- Buyurun komutanım, diyebildi.
Yüzbaşı sakin bir sesle konuştu:
- Bildiğiniz gibi bugün Ahmet'i bekliyordunuz.
Babanın gözleri yüzbaşının elindeki sarı zarfa takıldı.
Yüzbaşı devam etti:
- Evladınız şu an aynı birliğinde bulunmaktadır. Devletimizin aldığı karar gereği teskere ve izinler ikinci bir emre kadar durdurulmuştur.
Bir an sustu.
- Evladınız bu emir gereği sağ ve selametle birliğinde bulunmaktadır. Özel emir çıktığında sizinle telefon bağlantısı kuracaktır.
Elindeki sarı zarfı gösterdi.
— Bu belgede Ahmet'in teskere süresinin uzatıldığı bildirilmektedir.
Sonra çakı gibi bir selam verdi.
Döndü.
Aracına yürüdü.
Arkasından kapı kapandı.
Askerî araç uzaklaştı.
Baba bir süre olduğu yerde kaldı.
Sonra hanımına döndü.
Yüzünde buruk bir tebessüm vardı.
- Hatun, sofrayı kur.
Kadın şaşkınlıkla baktı.
- Beklenen Vatan hizmeti daha bitmemiş. Hazırlıkların soğumasın.
Sonra içeri girdi.
Biraz önce göğsünü kavrayan o sıkıntı gitmişti.
Korktuğu olmamıştı.
Ahmet yaşıyordu.
Sağdı.
Selametti.
Oğlunun eve gelememesi, o an için dünyanın en büyük derdi değildi.

Baba derin bir nefes aldı.
Sonra sessizce:
- Vatan sağ olsun, dedi.
Ve ekledi:
- Biz bu yiğitleri zaten bu vatan için yetiştiriyoruz.
Mutfaktan baklavanın kokusu geliyordu.
Anne, oğlunun soğumadan yiyeceği yemekleri hazırlamaya devam etti.
Ahmet ise binlerce kilometre ötede, yeniden üniformasının içindeydi.
Evine dönememişti.
Ama ailesi artık biliyordu:
Beklenen oğul gelmemişti.
Fakat daha önemlisi…
Yaşıyordu.
Ve bazen bir annenin, bir babanın bekleyişinde en büyük mutluluk, sevdiğine kavuşmak değil; ondan gelecek güzel haberi bekleyebilmektir.
O gün Çorum'da bir evde sofraya baklava kondu.
Ama o sofrada bir kişi eksikti.
Ahmet…
Yine de kimse sofradan aç kalkmadı.
Çünkü o gün sofrada bir başka şey vardı:
Vatan sağ olsun diyebilmenin huzuru.

KUTSAL TOPRAKLARDA

Bir Mayıs ayıydı, düştü içimize bir ateş,
Dedik eşimle, bu kutlu yolda olalım eş.
Haziran'da düştük yola, gönülde özlem,
Ama ilk andan başladı içimde bir gözlem.

Kayıt yaparken sordum bürodaki memura:
— Bu hoca ilk mi gidiyor o mübarek sura?
Memur dedi: — Hacı ağabey, hayırdır niye sordun?
Dedim: — Zamanında tecrübesiz hoca ile çok yoruldum.
Kâğıt üstündeki bilgiyle rehberlik edilmez,
Yaşanmadan o kutsal toprakların yolu bilinmez.

Seminer dediler, gittik üç gün camiye,
Umreciye Hac filmi izletiler, döndük faniye.
Ne anlatan var doğru dürüst, ne yol gösteren,
Koca salonda kaldık bir çocuk, bir ben, bir de eren.

Yola çıktık otobüsle, teyipte garip bir ezgi,
Ne makamı belli ilahinin, ne kaderdeki çizgi.
Hoca döndü otobüste, gururla açtı sözü:
— On kere gidenden çok bilirim ben bu özü!

Dedim: — Hocam, bilgiyle uçak uçmaz, ameliyat yapılmaz,
Görmeden, dokunmadan bu kutsal vazife tamamlanmaz.
Keşke seni bir kafile önce gönderip pişirselerdi,
Bunca canı arkana katıp, öyle getirselerdi.

Uçağa bindik ki mahşer, kim nerede belli değil,
Koltuk numarası yok, düzen dersen düzen değil.
Cidde'ye indik, koptu kıyamet, herkes bir yanda,
Arap şoför bahşiş ister, hoca telaşta o anda.
Cebinden TL çıkarıp verdi, şaşırdım bu işe,
Koskoca kurum harcırah vermez mi bu gidişe?

Otele vardık gece yarısı, hoca seslendi gruptan:
— Bir saat sonra lobide olun, tavafa gidiyoruz burdan!
İndik eşimle aşağı, ne hoca var ne otobüs ortada,
Bilen bilmeyen kalakalmış, herkes ayrı bir odada.

Dedim: — Hanım, biz yolu biliriz, hocayı beklemeyelim,
Kendi umremizi kendimiz yapıp, günaha girmeyelim.
El ele verdik eşimle, Kabe'ye varıp döndük,
Huşu içinde umremizi yapıp, odamıza döndük.

Ertesi gün sordum cemaate: — Hoca yaptırdı mı tavafı?
Dediler: — Ne gezer hacı ağabey, bulamadık o zatı!
İki gün sonra hoca övünür mescitte tek başına:
— Biz üç hoca gittik yaptık, dedi, bak şu işe!
Dedim: — Ayıp ettin hocam, sana güvenen acemiler ne yaptı?
Telaşlandı, dedi: — Şimdi sorup yaptırıyorum her bir zata.

İçimden bir ah çektim, ihramdan çıkmıştı herkes,
Böyle telafi mi olur, bu nasıl bir nefes?

Derken gezi turu başladı, vardık Arafat Dağı'na,
Bastık Cebelü'r-Rahme'nin o mübarek bağına.
Ben heyecanla fotoğraf çekerken kayaların üstünde,
Hoca geldi yanıma, şaşkınlık vardı sesinde:
— Hacı ağabey, hayırdır, bu kayalara niye çıkıyorsun?
Yahu hocam, burası Arafat! Sen tarihe ne gözle bakıyorsun?

Dönüş yolunda geçtik Cin Mescidi'nin önünden,
Kameramı doğrulttum, çektim o İslam gününden.
Hoca kafasını uzattı otobüsün camından,
Sordu bana: — Hacı ağabey, burası neresi, hangi zamandan?

Hani on kere gidenden fazla biliyordu her yeri?
Ne Arafat'ı tanıdı gözü, ne mescidin değeri...

Bizim umre yolculuğu benzedi Nasrettin Hoca'ya,
Bilmeyenler el açtı, ders oldu bu hoca'ya.
Fıkradaki gibi bitti koskoca kafilenin işi:
Bilenler bilmeyenlere anlattı, kurtardı kendini her kişi.
Rehber yolunu şaşırdı, cemaat Mekke'de kaldı,
Bilen ibadetini yaptı, bilmeyen hocasını aradı...

ZEYTİN KALESI

Zeytin Deresi baharla coşup sesini yükselttiğinde,
Bir aşina fısıltı düşerdi köylerin kalbine.
Toprak mis gibi kokar,
Çiğdemler ürkekçe boy atardı yeryüzüne.
Ama bu bahar...
Ne bir çiftçi vardı arazide ne bir çoban.
Yeşil vadi savaşın kapkara hengamesine düşmüş,
Koca Kaya Kalesi'nin o amansız korkusu
Nihayet gelip çatmıştı surların önüne.

Haydar Bey mağrur surlarına güveniyordu,
Tebaası onun metanetli gölgesinde kenetlenmişti.
Kuşatmanın o göğsü daraltan sıkıntısında bile
Rahat bir kış geçirmişti kale halkı.
Ambarlar bereketliydi, su lebalep;
Yaz kış akan iki canlı pınarın koynundaydılar.
Kuşatmacılar ovalarda serbestçe avlanırken,
Zeytin Deresi'nin dondurucu ve insafsız rüzgarı
Kamçılıyordu Osmanlı askerinin tenini.

Kuşatan da kuşatılan da aynı toprağın çocuklarıydı,
Türk'tüler...
Ama beylerin kalbinde kendi hükmünün sevdası gizliydi.
Osmanoğullarının "Bir olalım!" çağrısını kulak ardı eden Haydar Bey,
Şimdi elli beş yaşının eşiğinde,
Oğlu Kasım'ın istikbali için gizli bir korkuyla titriyordu.
Biricik varisi rehin düşmesin, öldürülmesin diye
Kimliğini saklatarak gönderirdi komşu beyliklere.
Güvendiği tek can, çocukluk yoldaşı,
Hala oğlu ve vekilharcı Tayfur Ağa'ydı.

Elli beşinde bir adamdı Tayfur Ağa,
Saçına sakalına düşen aklara aldırmadan,
Atlara karşı asil ve deli bir sevdanın esiriydi.
Onun harası diyarlar aşan bir efsaneydi.
Kuşatmadan üç gün önce, harman sonunun solgun vaktinde
Yürgeç Paşa gelmişti haraya bizzat.
Üç at beğenmiş, akçesini fazlasıyla vermiş ve gülmüştü:
"Tayfur Ağa! Buraları almaya geldiğimizde ne yapacaksın bu atları?
Herhalde o zaman kalenin ambarını yakar,
Kuşatmayı kaldırtır da kurtarırsın can dostlarını!"

Sözler havada asılı kaldı, kehanet kapıyı çaldı;
Büyük bir ordunun Zeytin Deresi'ne yürüdüğü duyuldu.
Tayfur Ağa'nın kalbi sıkıştı, sadık adamını çağırdı.
Eline Yürgeç Paşa'ya yazılmış gizli bir mektup bıraktı:
"Geçen hafta ettiğin o sözde duracak mısın?
Haramı bana bağışlayacak mısın?"
Ulağın avucuna bir kese altın koydu,
Öptü gözlerinden ve Kargı'nın sarp dağ yollarına uğurladı.
Altı ay geçti aradan...
Ne gelen vardı ne giden.
Kalede Tayfur Ağa'nın içinde bir kor,
Dışarıda nehrin hırçın sesinden korkup otağını uzağa kuran Aslan Bey...

Oysa sadık ulak, yolda orduyu görünce sürmüştü atını ırmağa.
Sudan gelen bir dal parçası ürkütmüştü hayvanı,
At karşı kıyıya fırlamış, ulak çalılığın koynuna sığınmıştı.
Aç susuz geçen iki günün ardından,
Nehri yüzerek geçmiş, atını çeltik tarlalarında bulmuştu.
Dörtnala Osmancık'a ulaştığında bedenini amansız bir ateş sardı,
Zatürre denen illet yatağa çiviledi onu yirmi sekiz gün boyunca.
Gözlerini açtığında, Zeytin'den çıkalı bir ay olmuştu.
Öğrendi ki kale hala direniyor, Yürgeç Paşa Amasya'da şafak sayıyor.
Kırbasını doldurdu, kalın giysilerini kuşandı,
Merzifon yollarından Amasya'ya uçtu.

Amasya yollarında iki ay daha eridi zaman,
Paşa seferden döndü, ulak nihayet huzura kabul edildi.
Mektubu okuyan Paşa gülümsedi, haradaki o sözü hatırladı.
Ulağı handa misafir etti, *"Şubatın yirmisinde beraber gideriz,"* dedi.
Dört gün at koşturup geldiler yeniden Zeytin Deresi'ne.
Paşa sordu komutanına: *"Köyün yamacındaki o güzel hara ne haldedir?"*
Aslan Bey eğildi: *"Atlar tok, yemi tamdır paşam!"*

Ve o gece, ulak karanlığın kefenine bürünüp
Tayfur Ağa'nın gizli yeraltı geçidinden sızdı kaleye.

Mektup Tayfur Ağa'nın ellerindeydi artık.
Hiç düşünmedi vekilharç...
Gece yarısı kalenin o devasa ambarını ateşe verdi.
Alevler aç bir canavar gibi yuttu kaledeki geleceği.
Haydar Bey surlardan yükselen kızıl kıyameti izlerken,
Gözyaşları yanaklarından sessizce süzüldü.
Sabah ezanında küller savrulurken yangın yerinde,
Sadece üç günlük yiyeceğin kaldığı anlaşıldı.
Tayfur Ağa öne çıktı, zehirli fikrini fısıldadı:
"Teslim olalım Paşa'ya, Osmanlı'nın gölgesine sığınalım."

Öğle namazının ardından beyaz bir bayrak yürüdü ovaya.
Can ve mal emniyeti sözünü alınca teslim ettiler anahtarları.
Fakat tarih merhametsizdi...
Yürgeç Paşa, Haydar Bey ile Kasım Bey'i payitahta sürgüne gönderdi.
Kadim Zeytin Kalesi'ni taş üstünde taş kalmayacak şekilde yıktırdı.
Ve harasına kavuşacağını sanan hain Tayfur Ağa'yı,
Zeytin Deresi'nin üzerine kurdurduğu o soğuk darağacında sallandırdı.
Kasım Bey'in adamları kayıp giden yurtlarının ardından ağladılar,
Sonra zaman durmadı, herkes kendi yalnızlığına döndü.
Toprağa hiç kan dökülmeden,
Bu sarp kale Osmanlıların kışına dahil oldu.

